Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ

Poveşti nemuritoare

26

Coperta:
CRINA IONESCU

© Editura Ion Creangă S.A., 1996
Poveşti nemuritoare, 26

Toate drepturile aparţin Editurii Ion Creangă. Reproducerea integrală sau parţială a textului este interzisă şi va fi pedepsită conform legii.

ISBN 973-25-0528-1

EDITURA ION CREANGĂ S.A.
Piaţa Presei Libere, nr. 1
Sector 1, Bucureşti
Tel.: 222 32 54
Fax: 223 11 12
ROMÂNIA

Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ – BUCUREŞTI, 1996

Zâna Verde

A FOST ODATĂ un bătrân care avea două fete. Una era cuminte şi la locul ei, iar cealaltă, mândră şi îngâmfată de nu-i ajungeai cu prăjina la nas. Bătrânul însă pe ea o iubea cel mai mult şi ei îi dădea bucatele cele mai alese şi hainele cele mai frumoase.

Într-o zi, fata cea cuminte zise:

– Tată, dă-mi un cozonac şi-o sticlă cu bere şi lasă-mă să mă duc în lume să-mi caut norocul!

Taică-său îi dădu un cozonac şi-o sticlă cu bere şi fata plecă de acasă. După ce merse prin pădure până ce obosi, se aşeză sub un copac ca să se odihnească, să mănânce cozonacul şi să bea berea. Pe când mânca ea, un moşnegel trecu pe acolo şi o întrebă:

– Fată dragă, ce cauţi sub copacul meu?

Ea îi răspunse:

– Am plecat să-mi caut norocul. M-a prins oboseala şi tare mai mi-e foame. M-am aşezat şi eu să-mbuc ceva.

– Fată dragă, dă-mi şi mie ceva de mâncare, o rugă moşnegelul.

– N-am decât un cozonac şi-o sticlă cu bere, zise ea, dar dacă-ţi place, poţi să iei.

Moşneagul spuse că-i place. Se aşeză lângă fată şi amândoi mâncară cozonacul şi băură toată berea. Când fata se pregătea să pornească mai departe, bătrânul îi spuse:

– Am să te-ndrept spre locul unde să-ţi găseşti norocul. Mergi tot înainte prin pădure până ajungi la o căsuţă uitată de vreme. Acolo stă Zâna Verde. Bate la uşă şi, când ţi-o deschide, spune-i c-ai venit să ceri de lucru. O să te primească, dar bagă bine de seamă: fii cuminte şi fă tot ce-ţi spune ea. N-o să-ţi meargă rău.

Fata îi mulţumi şi-şi văzu de drum. Nu după multă vreme ajunse la căsuţa din pădure şi bătu la uşă. Îi deschise o zână verde tare drăguţă, care o întrebă:

– Fată dragă, ce cauţi pe-aici?

– Caut de lucru, răspunse ea.

– Ce ştii să faci? o întrebă Zâna Verde.

– Ştiu să coc pâine şi să fac bere, mă pricep la orice e nevoie prin casă, răspunse fata.

– Atunci vino-năuntru, îi zise Zâna Verde şi o duse în bucătărie. Să ştii însă, mai spuse ea, că trebuie să te porţi cum se cuvine, să mături bine prin casă, să ştergi până şi ultimul firicel de praf şi, ia aminte, să nu care cumva să te uiţi pe gaura cheii, că o mare nenorocire se va abate asupra ta.

Fata făcu ce-i ceruse zâna: mătură şi şterse praful, de totul strălucea ca oglinda.

Mai apoi Zâna Verde îi zise:

– Acum du-te la fântână şi adu o găleată cu apă curată să faci mâncare. Dacă apa nu-i curată, schimb-o mereu până când ai să scoţi apă limpede cum e cristalul.

Fata luă găleata şi o porni spre fântână. Scoase o găleată, dar apa era aşa de murdară, avea atâta noroi în ea, că trebui s-o arunce. Mai scoase o găleată, apa era un pic mai curată şi-n ea înota un peştişor de argint.

Peştişorul spuse:

– Fată dragă, spală-mă te rog, netezeşte-mi

frumos solzişorii şi pune-mă înapoi, cu grijă, în fântână.

Ea îl spălă, îi netezi solzii şi îi dădu drumul cu grijă. Mai scoase o găleată. Apa era niţel mai limpede şi în ea înota un peştişor de aur.

Peştişorul spuse:

– Fată dragă, spală-mă, netezeşte-mi frumos solzii şi pune-mă înapoi cu grijă.

Fata îl spălă, îi netezi solzii şi îi dădu şi lui drumul cu grijă. Mai scoase o găleată. Apa era curată şi în ea înota un alt peştişor, care spuse acelaşi lucru ca şi ceilalţi. Fata îl spălă şi pe el, îi netezi solzii şi-i dădu drumul. Mai scoase încă o găleată şi de data aceasta apa era proaspătă, curată şi limpede cum e cristalul.

Atunci cei trei peştişori scoaseră capetele din apă şi spuseră într-un glas:

– Pâinea zânei de-o mănânci,
Drept la cimitir ajungi.
De bei apă din fântână,
Norocul te ia de mână.
Fii cinstită şi cuminte,
Cum ai fost şi înainte.

Fata o porni în grabă spre casă. Mătură repede în bucătărie, căci se temea să n-o mustre zâna pentru că întârziase atât de mult. Pe deasupra îi era şi foame. Zâna Verde îi arătă apoi cum să facă mâncare şi s-o ducă în salonaş. Îi mai spuse să mănânce pâine şi lapte dacă vrea. Fata îi mulţumi şi zise că o să mănânce din cozonacul pe care-l luase de acasă (trebuie să ştiţi că mai găsise nişte fărâmituri prin buzunare).

Zâna Verde se duse în salonaş, iar fata se aşeză lângă foc. Se tot gândea la ce-i spuseseră peştişorii şi se întreba de ce n-o lasă Zâna Verde să se uite pe gaura cheii. Îşi zise că totuşi n-are ce să i se întâmple şi se aplecă să se uite pe gaura cheii. Când colo, ce credeţi că-i văzură ochii? Zâna Verde dansa cu un zmeu! Atât de mirată era fata de ceea ce văzuse, că o luă gura pe dinainte:

– Vai de mine, ce văd eu?
Zâna Verde cu un zmeu.

Zâna Verde se năpusti din cameră şi o întrebă:

– Ce-ţi văzură ochii?
Fata îi răspunse:

– N-am văzut nimic, să ştii,
Pân' ce lumea s-o sfârşi.

Apoi Zâna Verde se duse din nou în salonaş să mănânce, iar fata se uită din nou pe gaura cheii. Şi din nou începu să strige:

– Vai de mine, ce văd eu?
Zâna Verde cu un zmeu.

Zâna Verde ieşi ca mai înainte şi o întrebă:
– Fată dragă, ce-ţi văzură ochii?
Fata spuse:

– N-am văzut nimic, să ştii,
Pân' ce lumea s-o sfârşi.

Toată povestea se repetă şi a treia oară, dar de data asta Zâna Verde zise:

– Acum n-ai să mai vezi deloc! şi-i întunecă vederea. Dar, mai spuse Zâna Verde, fiindcă ai fost

cuminte şi-ai şters praful, am să-ţi dau simbria şi te las să pleci acasă.

Îi dădu o pungă cu bani şi o boccea cu haine şi o trimise acasă. Biata fată mergea pe cărare poticnindu-se şi numai ce se lovi de fântână. Pe ghizdurile fântânii stătea un flăcău chipeş. Tânărul îi spuse că vrea s-o ajute, să-i ducă punga cu bani şi bocceaua cu haine. O îndemnă să-şi spele ochii în apa fântânii înainte de a pleca. Fata făcu întocmai şi simţi că începe iar să vadă. Acum vedea la fel ca înainte.

Flăcăul şi fata merseră împreună până la casa tatălui ei. Când deschiseră punga, găsiră o mulţime de bani, iar când desfăcură bocceaua, scoaseră de acolo o sumedenie de haine minunate.

Fata s-a măritat cu flăcăul şi au trăit fericiţi mulţi ani după aceea.

Ei, acu', când văzu cealaltă fată ce lucruri frumoase căpătase soră-sa, se duse şi ea la taică-său şi-i spuse:

– Tată, dă-mi un cozonac şi-o sticlă cu bere şi lasă-mă să mă duc şi eu în lume să-mi caut norocul!

Taică-său îi dădu şi ei un cozonac şi o sticlă cu bere şi lucrurile se petrecură ca şi cu sora cealaltă. Dar când moşneagul o rugă să-i dea ceva de mâncare, ea îi spuse:

– N-am destul nici pentru mine, de unde să-ţi mai dau şi ţie?

În casa Zânei Verzi nu şterse praful şi zâna se supără foc pe ea. Când se duse la fântână şi peştişorii îi intrară în găleată, le spuse că sunt uzi şi scârboşi şi că nu-i trecea prin cap să-şi murdărească rochia şi mâinile cu ei. Aşa că-i aruncă fără milă înapoi în fântână. Şi mai spuse că nici vorbă să bea apă rece şi chioară, când putea să mănânce pâine şi să bea lapte. Când Zâna Verde îi luă vederea pentru că se uitase pe gaura cheii, nu căpătă nici punga cu bani, nici bocceaua cu haine, fiindcă nu ştersese praful.

Şi cum nu s-a găsit nimeni care s-o ajute pe drum până acasă, a umblat şi ea de colo-colo, ziua şi noaptea, la întâmplare. Şi nimeni n-a putut spune ce s-a ales de ea.

Câinele cu dinţi mărunţi

ODATĂ, DEMULT, trăia un negustor care străbătea lumea în lung şi-n lat. Într-una din călătorii îl atacară hoţii. I-ar fi luat ei şi viaţa şi banii, dacă nu-i sărea în ajutor un câine mare, care îi puse pe tâlhari pe fugă. După ce-i alungă pe răufăcători, câinele îl luă pe negustor acasă (şi avea câinele nostru o casă frumoasă, nu glumă!), îi legă rănile şi îl îngriji până ce acesta se puse din nou pe picioare.

De cum se însănătoşi, negustorul plecă spre casă. Dar înainte de-a se aşterne la drum, îi spuse câinelui că-i e recunoscător pentru binele ce i-l făcuse şi îl întrebă cum ar putea să-l răsplătească. Îi mai spuse că n-o să şovăie nici o clipă să-i dea chiar cel mai de preţ lucru pe care-l are.

Se porni să-l întrebe cam aşa:

– Primeşti un peşte care vorbeşte douăsprezece limbi?

– Nu, zise câinele, nu vreau.

– Sau o gâscă cu ouă de aur? îl îmbie negustorul.

– Nu, zise câinele, nu-mi trebuie.

– Poate o oglindă în care să vezi gândurile oamenilor?

– Nu, zise câinele, n-am nevoie de ea.

– Atunci ce vrei? întrebă negustorul.

– Nu vreau nici unul din darurile astea, vorbi câinele, lasă-mă doar să-ţi iau fata şi s-o aduc la mine acasă.

Tare se mâhni negustorul când auzi una ca asta, dar cuvântul odată dat era bun dat şi nu mai avea încotro.

– Poţi să vii s-o iei, îi spuse el câinelui, dar mai las-o să stea acasă o săptămână.

La sfârşitul săptămânii, câinele se duse la negustor să ia fata. Când ajunse acolo, nu vru să intre nici în ruptul capului şi aşteptă la uşă. Fata făcu ce-i spusese taică-său şi ieşi îmbrăcată ca pentru drum, gata să plece cu câinele.

Văzând-o, câinele spuse mulţumit:

– Urcă-te-n spinarea mea şi-am să te duc acasă.

Fata făcu întocmai şi o porniră la pas întins până ajunseră la casa câinelui, care era tare departe.

După ce stătu o săptămână acolo, fetei i se făcu urât şi începu să plângă.

– De ce plângi? o întrebă câinele.

– Fiindcă vreau să merg înapoi la tata, răspunse ea.

Atunci câinele îi zise:

– Dacă-mi promiţi că n-ai să rămâi mai mult de trei zile, te duc eu acolo. Dar mai întâi, zise el, spune-mi cine sunt eu.

– O potaie mare cu dinţi mărunţi, spuse ea.

– Dacă-i pe-aşa, nu te las să pleci.

Fata însă plânse iarăşi atât de mult, încât câinele îi promise s-o ducă acasă.

– Înainte de-a pleca, zise el, spune-mi cine sunt eu.

– O, spuse fata, cine altul decât Dulce-ca-un-fagure-de-miere?!

– Urcă-te-n spinarea mea, te duc acasă.

Merse aşa cu fata în spinare vreo patruzeci de mile până ajunseră la un pârleaz.

– Cine sunt eu? întrebă câinele înainte de a sări pârleazul.

Crezând că nimic n-o mai poate întoarce din drum, fata spuse:

– O potaie mare cu dinţi mărunţi.

Cum a auzit asemenea vorbe, câinele n-a mai sărit pârleazul, ci s-a întors şi a luat-o la fugă spre casă cu fata în spinare.

Mai trecu o săptămână, fata plânse din nou de ţi se rupea inima şi câinele îi făgădui iar s-o ducă acasă la taică-său. Fata se urcă în spinarea câinelui şi, ca data trecută, ajunseră la pârleaz, unde câinele se opri şi-o întrebă:

– Cine sunt eu?

– Dulce-ca-un-fagure-de-miere, răspunse ea.

Atunci câinele sări peste pârleaz şi mai merseră douăzeci de mile până ajunseră la alt pârleaz.

– Cine sunt eu? întrebă câinele dând din coadă.

Ea se gândea mai mult la taică-său, la casa părintească, decât la câine şi, fără să-i pese, răspunse:

– O potaie mare cu dinţi mărunţi.

Auzind una ca asta, câinelui i se zburli părul pe spinare de mânie. Se întoarse şi o luă la fugă spre casă, ca şi data trecută. După ce fata mai

plânse o săptămână, câinele îi promise iar s-o ducă la casa părintească. Ea se urcă din nou în spinarea câinelui şi, când ajunseră la primul pârleaz, câinele o întrebă:

– Cine sunt eu?

– Dulce-ca-un-fagure-de-miere, răspunse ea.

Câinele sări pârleazul şi merseră apoi mai departe. Fata se hotărî acum să-i spună cele mai frumoase vorbe până s-o vedea la casa tatălui ei.

Când ajunseră la uşa negustorului, câinele o întrebă:

– Cine sunt eu?

În clipa aceea fata uită vorbele frumoase pe care avea de gând să i le spună şi începu:

– O...

Câinele dădu să se întoarcă. Fata se prinse bine de clanţa uşii şi era cât pe-aci să spună „potaie", când văzu câtă tristeţe era în ochii câinelui. Îşi aminti atunci ce bun şi răbdător fusese cu ea şi zise:

– Mai-dulce-ca-un-fagure-de-miere!

După ce spuse cuvintele astea, fata crezu că, mulţumit de ce auzise, câinele o să plece spre

casa lui. Dar nici urmă de aşa ceva. Dintr-o dată el se ridică pe labele dinapoi şi, cu labele din faţă, îşi dădu jos capul de câine şi-l aruncă cât colo. Blana de pe corp îi căzu şi apăru cel mai frumos tânăr din lume, cu cei mai albi şi mai mărunţi dinţi din câţi au existat vreodată. Pasămite fusese blestemat şi fata-l scăpase de vrajă.

Vă închipuiţi, desigur, că au făcut nuntă mare şi au trăit fericiţi împreună mulţi ani.

Rochiţă-de-muşchi

TRĂIA ODATĂ într-o colibă o văduvă săracă şi bătrână, care avea două fete. Cea mai mică, frumoasă ca soarele, n-avea mai mult de nouăsprezece sau douăzeci de ani. Maică-sa lucra de dimineaţă până seara să-i facă o rochie.

Un negustor începu să-i facă curte mezinei. Venea mereu şi-i aducea tot felul de lucruri. Omul o iubea şi vroia cu orice preţ să se însoare cu ea.

Dar fata nu-l iubea (ce să-i faci, se mai întâmplă cîteodată!) şi nu ştia cum să scape de el. Aşa că într-o zi se duse la maică-sa şi-i ceru sfatul.

– Lasă-l să vină, spuse văduva, şi vezi ce poţi scoate de la el până termin eu rochia asta. Pe urmă n-ai să mai ai nevoie nici de el, nici de darurile lui. Fată dragă, spune-i că nu te măriţi cu el dacă nu-ţi aduce o rochie albă de satin, brodată cu rămurele de aur mari cât mâna. Şi nu uita să-i spui că trebuie să-ţi fie pe măsură.

Când veni negustorul s-o ceară de nevastă, fata îi spuse ce-o învăţase maică-sa. Omul luă aminte şi într-o săptămână veni cu rochia gata. Ce să mai vorbim, era aşa cum o ceruse bătrâna. Fata o luă şi se duse s-o arate maică-si. Când o puse pe ea, văzu că-i vine ca turnată.

– Acu' ce mă fac, mamă? întrebă ea.

– Spune-i, zise mama, că n-ai să te măriţi cu el dacă nu-ţi aduce o rochie de mătase în culori luate de la toate păsările cerului. Şi, ca-nainte, să-ţi fie pe măsură.

Fata îi spuse negustorului întocmai. Peste două-trei zile, el veni din nou, cu rochia de mătase aşa cum i-o ceruse fata. Şi cum omul ştia măsura

dinainte, bineînţeles că rochia îi veni fetei de minune.

– Şi-acum, cum o scot la capăt, mamă? întrebă ea din nou.

Iar maică-sa îi zise:

– Spune-i că nu te măriţi cu el dacă nu-ţi aduce nişte conduri de argint pe piciorul tău.

Fata ceru negustorului ce o povăţuise maică-sa şi peste câteva zile acesta veni cu condurii. Picioruşele ei erau mici, ca de păpuşă, dar condurii îi veneau de parcă ar fi fost făcuţi anume pentru ea: nici prea strâmţi, nici prea largi. Din nou fata se duse la maică-sa şi o întrebă ce să facă.

– La noapte am să-ţi termin rochia, zise bătrâna. Spune-i negustorului c-o să te măriţi cu el mâine şi să vină aici la ora 10.

Fata îi spuse întocmai:

– Nu uita, dragul meu, mâine dimineaţă la ora 10 să fii aici.

– Am să vin, dragostea mea, am să vin negreşit, zise el.

În noaptea aceea văduva lucră până târziu, dar termină rochia. Muşchi verde şi fir de aur, iată

din ce-o făcuse. O botează „rochiţă-de-muşchi" şi dădu acest nume şi fetei mai mici, căci pentru ea o lucrase. Era o rochie fermecată care putea îndeplini toate dorinţele. N-aveai decât s-o pui pe tine şi să doreşti să ajungi undeva, că te şi vedeai la locul cu pricina. Sau dacă voiai să-ţi schimbi înfăţişarea, pe dată te prefăceai în lebădă sau albină.

A doua zi, femeia se sculă înainte de revărsatul zorilor. O chemă pe fata cea mică şi o îndemnă să plece în lume ca să-şi caute norocul, căci un mare noroc o aştepta. Bătrâna citea în stele şi ştia ce are să vină. Îi dădu fetei rochiţa de muşchi şi o coroană de aur şi îi spuse să nu uite condurii de argint şi cele două rochii pe care le căpătase de la negustor. Dar avea să umble în hainele obişnuite cu care lucra toată ziua.

Şi iat-o pe Rochiţă-de-muşchi gata de drum. Maică-sa îi spuse c-o să ajungă peste nouă mări şi nouă ţări, iar de acolo o să mai meargă până ce o să dea de un palat mare unde să ceară de lucru.

– N-ai să mergi mult, draga mamii, zise bătrâna. Şi acolo ai să găseşti de lucru cât vrei.

Rochiţă-de-muşchi urmă povaţa maică-si şi, cât ai clipi din ochi, se trezi în faţa unui palat mare. Bătu la poarta din faţă şi spuse că vrea de lucru. Nu ştiu cum se făcu că-i deschise tocmai stăpâna palatului. Cum o văzu, stăpâna şi prinse drag de fată, căci frumuseţea ei părea fără pereche în lume.

– Ce ştii să faci? o întrebă ea.

– Ştiu să fac mâncare, înălţimea voastră, răspunse Rochiţă-de-muşchi. Lumea zice c-o să fiu o bucătăreasă în toată regula.

– Ca bucătăreasă nu pot să te iau, îi spuse stăpâna. Mai am una, dar aş putea să te iau ajutoare de bucătăreasă, dacă eşti mulţumită cu slujba asta.

– Mai mulţumită nici că se poate, spuse Rochiţă-de-muşchi. E tot ce-mi doresc.

Aşa că Rochiţă-de-muşchi avea să fie ajutoare de bucătăreasă acolo. Şi după ce-i arătă camera unde o să stea, stăpâna o duse la bucătărie şi-i făcu cunoştinţă cu slujnicele.

– Am adus-o pe Rochiţă-de-muşchi, zise stăpâna. De azi înainte o să fie de ajutor la bucătărie.

Apoi stăpâna plecă, iar Rochiţă-de-muşchi se duse din nou în cameră ca să-şi aranjeze lucrurile şi să ascundă coroana de aur, condurii de argint şi cele două rochii minunate.

N-are rost să vă mai spun că toate slujnicele de la bucătărie plesneau de ciudă. Lucrurile aveau să meargă chiar şi mai prost, căci fata cea nouă era al naibii de frumoasă, mult mai frumoasă decât oricare din ele. O hoinară în zdrenţe să le poruncească lor, când locul ei ar fi fost la spălatul vaselor, şi asta numai aşa fiindcă le era milă de ea! Dacă cineva trebuia să fie ajutoare de bucătăreasă, păi e limpede ca lumina zilei că una din ele era demnă de aşa ceva, fiindcă ştia cum merg lucrurile. Nu fata asta de pe care curg zdrenţele, culeasă de pe drumuri. Dar lasă c-o s-o facă ele să-şi vadă lungul nasului, au vorbit între ele. Şi uite aşa au sporovăit întruna, cum fac femeile de obicei, până ce Rochiţă-de-muşchi veni în bucătărie să se apuce de treabă. Atunci tăbărâră toate cu gura pe ea:

– Cine te crezi tu să ne dai nouă porunci? Ai să fii ajutoare de bucătăreasă când ţi-i vedea ceafa. N-apuci tu ziua aia! Să fii fericită dacă ţi-om

da să freci tigăile, să speli cuţitele, să cureţi grătarele de la sobe şi alte d-astea. Iar drept răsplată, uite ce-ţi dăm!

Şi, dintr-o dată, o loviră cu un linguroi drept în cap – poc, poc, poc!

– Mai mult nici că meriţi, îi spuseră ele, şi altceva n-ai să capeţi, frumoaso!

Aşa se şi întâmplă cu Rochiţă-de-muşchi. Toate treburile cele mai murdare ea le făcea. Nu peste mult timp, fata era plină de grăsime din cap până în picioare, iar ochii nu i se mai vedeau de atâta funingine. Din când în când, câte o slujnică nu uita să-i trântească linguroiul în cap – poc, poc, poc! Biata fată nu mai putea îndura, aşa de tare o dureau cucuiele.

Vremea trecea, Rochiţă-de-muşchi îşi vedea de tigăile, cuţitele şi grătarele ei, iar slujnicele îi dădeau în cap cu linguroiul – poc, poc, poc!

Într-o zi se răspândi vestea c-o să fie o petrecere mare, cu vânătoare, dans şi alte distracţii, care avea să ţină trei zile şi trei nopţi. Toate preacinstitele feţe din împrejurimi şi de la câteva mile depărtare fură chemate la această petrecere. Bineînţeles stăpânul, stăpâna şi

feciorul lor (căci nu-i dăruise cerul decât cu o odraslă) se duseră şi ei. Nu trebuie să vă mai spun că toate slujnicele numai despre asta vorbeau. Una ar fi vrut să fie şi ea acolo, alta ar fi vrut să danseze cu vreunul din prinţi, alta ar fi vrut să vadă rochiile doamnelor şi uite aşa fiecare îşi dorea câte ceva, în afară de Rochiţă-de-muşchi, care stătea la locul ei şi nu spunea nimic. Dacă ar avea haine ca lumea, se gândeau, s-ar duce şi ele la bal fără grijă, căci nu se credeau cu nimic mai prejos decât oricare doamnă de viţă nobilă.

– Te pomeneşti că vrei să mergi şi tu la bal, Rochiţă-de-muşchi?! râseră ele. Frumos ţi-ar sta să apari acolo în zdrenţele tale şi murdară cum eşti!

Şi din nou o loviră cu linguroiul în cap – poc, poc, poc! După asta slujnicele toate începură să-şi bată joc de biata fată. Vedeţi şi dumneavoastră ce neamuri proaste erau.

Ştiţi, după cum v-am mai spus, că Rochiţă-de-muşchi era foarte chipeşă, iar zdrenţele şi murdăria nu reuşeau să-i ascundă frumuseţea. Ce-or fi zis servitorii despre fată nu prea ne

interesează, dar stăpânul cel tânăr nu-şi putea lua ochii de la ea. Stăpânul şi stăpâna văzuseră şi ei că fata nu-i o oarecare, căci Rochiţă-de-muşchi era frumoasă, nu glumă. De aceea se gândiră s-o invite la petrecere şi trimiseră după ea, ca să afle dacă vrea să meargă.

– Nu, vă mulţumesc din suflet, spuse ea, niciodată nu m-am gândit la una ca asta. Ştiu ce mi se cuvine şi ce nu. Şi pe deasupra aş umple de grăsime caleaşca şi hainele oricui s-ar apropia de mine.

Stăpânul şi stăpâna îi spuseră să nu-şi facă griji şi o rugară de câteva ori să vină la petrecere. Sunt foarte mărinimoşi, le spuse Rochiţă-de-muşchi, dar ea n-o să se ducă la bal. Chiar aşa o să facă. Când fata se întoarse în bucătărie, vă închipuiţi că toate vroiau să ştie de ce-au trimis stăpânii după ea. Aveau de gând s-o dea afară? Ea însă le spuse că stăpânul şi stăpâna o invitaseră să meargă cu ei la petrecere.

– Cum? Tu, la bal? ziseră ele mirate. Cine crede una ca asta? Dac-ar fi fost vreuna dintre noi, mai treacă-meargă. Dar tu! Auzi colo! Nici nu te-ar fi lăsat să intri. Ai fi pătat hainele domnilor,

dacă s-ar fi găsit vreunul să danseze cu tine. Iar doamnele, săracele de ele, ar fi trebuit să se ţină de nas când ar fi trecut pe lângă tine.

Nu, nu se poate, ziceau ele, ca stăpânul şi stăpâna s-o fi chemat *pe ea* la bal. Minte de îngheaţă apele şi o pocniră din nou cu linguroiul în cap – poc, poc, poc!

A doua seară, stăpânul, stăpâna şi fiul lor o invitară din nou la bal. Fusese minunat cu o seară în urmă, ziceau ei, şi păcat că ea n-a fost acolo. Deseară are să fie şi mai frumos. Toţi, dar în special stăpânul cel tânăr, o rugară să vină. Nu, zicea ea, cum era să se ducă aşa, plină de grăsime şi murdărie şi toată în zdrenţe? Nu putea şi nici nu vroia să meargă. Nici stăpânul cel tânăr nu fu în stare s-o convingă, deşi încercă destul, slavă Domnului. Celelalte slujnice n-o crezură când fata le povesti că stăpânii o chemaseră din nou la petrecere şi că stăpânul cel tânăr ţinea morţiş să meargă şi ea.

– I-auziţi colo, spuseră ele. Ce-o să mai zică sărăntoaca asta? Numai minciuni, ce altceva!

Atunci una din ele, cu o gură ca o troacă de porci şi cu picioare de cal, apucă linguroiul şi poc!

i-l trânti în cap. În seara aceea Rochiţă-de-muşchi se hotărî să meargă la bal aşa cum se cuvine, dar fără s-o ştie cineva. Primul lucru a fost să le adoarmă pe toate slujnicele. Pe nevăzute le atinse uşor, în trecere, şi toate căzură într-un somn adânc din care nu se puteau trezi singure. Vraja trebuia sfărâmată de cineva cu aceeaşi putere ca rochiţa fermecată a fetei. După asta Rochiţă-de-muşchi se spălă bine. De când venise, celelalte n-o lăsaseră să se spele fiindcă vroiau s-o ţină cât mai murdară. Apoi se duse în camera ei, aruncă cât colo hainele şi încălţările de toată ziua, îşi puse rochia albă de satin brodată cu rămurele de aur, condurii de argint şi coroana de aur. Bineînţeles avea pe dedesubt rochiţa de muşchi. Cum termină cu îmbrăcatul, îşi puse în gând să ajungă la petrecere. Nici n-apucă bine să se gândească ce vrea, că se şi văzu acolo. Simţi doar că se ridică şi zboară prin aer, numai o clipită însă. Apoi îşi dădu seama că era în încăperea în care se încinse dansul.

Stăpânul cel tânăr o văzu stând deoparte şi, de cum o zări, nu-şi mai putu lua ochii de la ea. Nu mai văzuse niciodată până atunci o fată

atât de frumoasă şi aşa de minunat îmbrăcată. Ardea de nerăbdare s-o cunoască.

– Cine-i fata de colo? o întrebă el pe maică-sa.

Dar maică-sa nu ştia nici ea.

– Nu poţi afla cine e, mamă? zise băiatul. Nu poţi merge să vorbeşti cu ea?

Maică-sa, văzând că băiatul n-o să aibă linişte până n-o afla cine este, se duse, se prezentă tinerei fete şi o întrebă cine e, de unde vine şi multe de-alde astea. Dar tot ce putu afla era că tânăra necunoscută venea dintr-un loc unde o loveau cu linguroiul în cap. Apoi stăpânul cel tânăr se duse şi el, se prezentă, dar nici el nu putu afla nimic despre acea frumoasa fată. O invită atunci la dans, dar ea se cam ferea. El se aşeză lângă ea şi o tot rugă până când, în cele din urmă, fata primi şi o porniră amândoi în ritmul muzicii. Dansară o dată, înconjurând încăperea, apoi fata îi spuse că trebuie să plece. El o rugă să mai stea, dar fără vreun folos: necunoscuta se hotărâse să plece chiar atunci.

– Fie cum ţi-e vrerea, zise el (ce altceva putea spune, la urma urmei?), am să te conduc.

Dar fata refuză. A fost de ajuns ca ea să-şi dorească să fie acasă, că s-a şi văzut acolo. Nici vorbă s-o mai conducă cineva. Pur şi simplu dispăru de lângă el cât ai bate din palme, lăsându-l cu gura căscată de uimire. Crezând că fata este în curte să-şi aştepte trăsura, stăpânul cel tânăr se duse să vadă, dar nu era nici urmă de ea nicăieri şi nimeni nu ştia să spună unde e. Se duse el înapoi în sala de bal, dar nu-şi putea lua gândul de la ea şi nu mai avea chef de petrecere.

Când ajunse acasă, Rochiţă-de-muşchi se uită întîi să vadă dacă slujnicele mai dormeau. Apoi se duse sus şi-şi puse din nou hainele de bucătărie. După aceea coborî şi atinse uşor fiecare slujnică. Asta le trezi, ca să zicem aşa. Oricum toate tresăriră şi se-ntrebară cât o fi ceasul, mirându-se că au putut dormi atâta. Rochiţă-de-muşchi le spuse cât e ceasul şi le dădu de-nţeles că ar putea să le pârască. Ele se rugară să nu le spună stăpânei şi se sfătuiră între ele să-i dea fetei câte ceva dacă s-o lăsa greu. Aveau de gând să-i dea nişte lucruri vechi şi cam purtate: o fustă, o pereche de pantofi, nişte ciorapi, un corset şi câte şi mai câte de-alde astea.

Rochiţă-de-muşchi le promise că n-o să le pârască şi-n seara aceea nu-i mai dădură cu linguroiul în cap.

A doua zi, stăpânul cel tânăr nu-şi putea găsi astâmpăr. Nu se gândea decât la frumoasa necunoscută de care se îndrăgostise la prima vedere cu o noapte în urmă. Întruna se întreba dacă va veni din nou la bal şi dacă se va face nevăzută la fel ca noaptea trecută. Se tot gândea el cum s-o oprească sau cum s-o ajungă din urmă, dacă fata o să dispară iar pe neaşteptate. Trebuie să afle unde stă, îşi zise el, altfel cum o să mai poată trăi după ce se termină balul? O să se prăpădească de dorul ei, dacă n-o s-o poată lua de nevastă. Era îndrăgostit de ea până peste cap. Toate acestea i le destăinui maică-si.

– Bine, dragul mamei, zise ea cum să te-ajut eu? Am crezut că-i o fată modestă şi la locul ei, dar n-a vrut să-mi spună cine e, ce face şi de unde vine. Mi-a spus doar că vine dintr-un loc unde-i dau cu linguroiul în cap.

– E învăluită de mister, ştiu, spuse stăpânul cel tânăr, dar nu-mi pot lua gândul de la ea. Trebuie să mă-nsor cu ea, mamă, oricine-ar fi şi

orice s-ar întâmpla. Să n-apuc să mai văd lumina soarelui, dacă n-am s-o iau de nevastă!

Slujnicele au auzul tare ascuţit şi limba şi mai ascuţită, aşa că vă puteţi da cu socoteală că la bucătărie nu se vorbea despre altceva decât despre stăpânul cel tânăr şi despre frumoasa fată de care se îndrăgostise nebuneşte.

– Dar proaste ne mai crezi, Rochiţă-de-muşchi! Auzi colo! Cică stăpânul a vrut-o numai pe *ea* la dans.

Şi începură din nou s-o sâcâie şi să-i spună tot felul de răutăţi. Iar la sfârşit, fiindcă le minţise (aşa credeau ele), îi dădură cu linguroiul în cap – poc, poc, poc! Şi treaba asta se repetă mai târziu, după ce stăpânul şi stăpâna trimiseseră din nou după ea şi o poftiseră să vină la bal cu ei, iar ea refuzase ca şi înainte. Slujnicele îi spuneau în bătaie de joc să aibă grijă să nu piardă ocazia, nu se ştie dacă o să mai vină alta. I-au mai zis ele şi alte lucruri, dar nu vreau să le mai spun aici. Din nou o loviră cu linguroiul în cap – poc, poc, poc! Atunci Rochiţă-de-muşchi le adormi pe împieliţate, cum făcuse cu o seară în urmă, şi începu să se pregătească de petrecere. De data

aceasta însă îşi puse cealaltă rochie, cea făcută din mătase în culori luate de la toate păsările cerului.

Iat-o acum pe Rochiţă-de-muşchi la bal. Stăpânul cel tânăr o aştepta cu nerăbdare. De cum o zări, îl rugă pe taică-său să trimită un om s-aducă din grajduri calul cel mai iute şi să-l ţină la uşă. Pe maică-sa o rugă să stea puţin de vorbă cu fata cea frumoasă. Stăpâna făcu aşa cum o rugase fiu-său, dar mai mult decât noaptea trecută nu putu afla. Când armăsarul fu gata înşeuat la uşă, stăpânul cel tânăr o invită la dans pe aleasa inimii lui. Ca înainte, ea zise „nu" la început şi „da" mai pe urmă. Apoi, la fel ca noaptea trecută, spuse că trebuie să plece după ce dansară o dată, înconjurând încăperea. Acum, însă, el o ţinu strâns de mână până ajunseră în curte. Apoi fata îşi puse în gând să ajungă înapoi acasă şi, cât ai zice „peşte", se şi pomeni în camera ei. Tânărul stăpân o simţi cum se înalţă în aer, dar nu putu s-o oprească nicicum. O fi călcat-o poate pe picior, căci fetei îi scăpă un condur. Nu pun capul jos pentru ce s-a întâmplat, dar cred că totuşi aşa a fost. El luă condurul, iar cât despre fată, mai

uşor ţi-ar fi fost să te iei la întrecere cu vântul într-o noapte cu furtună decât s-o prinzi pe ea din urmă. De cum ajunse acasă, Rochiţă-de-muşchi se îmbrăcă din nou cu hainele ponosite, apoi rupse vraja care le adormise pe celelalte slujnice. Le furase iar somnul, aşa credeau ele, şi, de frică să nu afle stăpâna, îi oferiră fetei una un şiling, alta o jumătate de coroană, o a treia leafa pe o săptămână. Ea pro-mise că n-o să spună nimănui nimic.

A doua zi, stăpânul cel tânăr nu se mai putea scula din pat. Se ofilea de dor pentru domniţa care-şi pierduse un condur de argint noaptea trecută. Toate leacurile doctorilor nu-i ajutară la nimic. Se dădu sfoară-n ţară că stăpânul cel tânăr e rău bolnav şi că numai fata care-şi pierduse condurul putea să-l salveze. Dacă avea să vină, el o s-o ia de nevastă. Cum v-am mai spus, condurii erau mititei, ca de păpuşă. De peste tot veniră doamne cu picioare mari sau mici, dar nici una nu avea picioarele atât de mici ca să încalţe condurul, oricât s-ar fi chinuit ele. Sosiră şi femei de rând, dar nici uneia nu-i venea bine condurul de argint. Chiar şi slujnicele au încercat, dar fără

vreun folos. Stăpânul cel tânăr se prăpădea văzând cu ochii.

– Oare nu mai e nimeni, se întreba mama, nici o femeie bogată sau săracă?

– Nu, îi răspunseră ceilalţi. Toată lumea a încercat condurul, în afară de Rochiţă-de-muşchi.

– Aduceţi-o degrabă aici, spuse stăpâna.

O aduseră pe fată.

– Încalţă condurul ăsta, spuse stăpâna.

Rochiţă-de-muşchi îşi strecură destul de uşor piciorul în condur, căci era pe măsura ei. Stăpânul cel tânăr sări din pat şi vru s-o ia în braţe.

– Stai o clipă, zise ea şi o luă la fugă.

Nici n-apucară să se dezmeticească bine că fata se şi întoarse îmbrăcată în rochia albă de satin brodată cu rămurele de aur, cu coroana de aur pe cap şi încălţată cu amândoi condurii de argint. Stăpânul cel tânăr iar se repezi s-o ia în braţe.

– Mai stai un pic, zise ea şi dispăru din nou.

De data aceasta veni îmbrăcată cu rochia de mătase în culori luate de la toate păsările cerului. Acum nu-l mai opri s-o ia în braţe, iar el, cum se zice, o sorbea din priviri.

După ce se liniştiră puţin şi începură să vorbească mai pe îndelete, stăpânul, stăpâna şi feciorul lor vrură să afle câteva lucruri despre fată. O întrebară cum a ajuns la bal şi cum de s-a putut întoarce acasă iute ca vântul şi ca gândul.

– Mi-am pus doar în gând să fiu acolo, le răspunse ea.

Le povesti apoi ce v-am spus şi eu, despre rochiţa fermecată pe care i-o făcuse maică-sa şi despre puterile pe care i le dădea dacă vroia s-o îmbrace.

– Ei, asta era, se dumiriră ei.

Apoi îşi aduseră aminte de vorbele fetei, că vine dintr-un loc unde îi dădeau cu linguroiul în cap. Ce vroia să spună cu asta, o întrebară ei. Vroia să spună exact ce spusese: slujnicele o loveau cu linguroiul în cap – poc, poc, poc!

Stăpânii se înfuriară de-a binelea când auziră una ca asta. Porunciră să plece toate slujnicele de la bucătărie şi puseră câinii pe urmele lor, ca să gonească ciumele cât mai departe de locul acela.

Nu mult după această întâmplare, Rochiţă-de-muşchi şi stăpânul cel tânăr făcură nuntă, iar

mireasa primi o caleaşcă cu şase cai să se plimbe, sau zece dacă vroia, fiindcă nu trebuie să vă spun că avea tot ce-şi dorea. Trăiră fericiţi şi avură o casă plină de copii. Eram şi eu pe-acolo când băiatul cel mai mare, puţin cam adus de spate, cânta la vioară. Dar treaba asta s-a petrecut acum mulţi, mulţi ani şi nu m-ar mira ca stăpânul şi stăpâna să fi murit de-atunci, deşi n-am auzit pe nimeni spunând una ca asta.

Tom Tit Tot

A FOST ODATĂ o femeie care avea o fată. Într-o zi făcu ea cinci plăcinte şi, când le scoase din cuptor, văzu că le lăsase prea mult şi coaja era cam tare. Aşa că-i spuse fetei:

– Fată, pune plăcintele astea pe policioară şi lasă-le acolo un pic. S-or face ele bune de mâncat.

Vroia să spună c-o să se mai moaie coaja.

Dar fata ce-şi zise? „Păi, dacă s-or face bune de mâncat, am să le mănânc acum." Se puse pe treabă şi le mâncă, de la prima până la ultima.

Când veni vremea mesei, maică-sa îi spuse:

– Du-te şi adu-mi o plăcintă. Cred c-or fi bune de mâncat acum.

De dus se duse ea, şi se uită, dar ce era să găsească decât tava?! Se întoarse deci şi-i spuse maică-si:

– Nu-s încă bune.

– Nici una? întrebă femeia mirată.

– Nici una, zise fata.

– Ei, bune sau nu, spuse mama, tot o să mănânc una.

– Cum ai să mănânci dacă nu se poate? sări fata.

– Foarte bine, spuse maică-sa. Du-te dar şi adu-mi-o pe cea mai bună!

– Le-am mâncat pe toate. N-am cum să-ţi aduc nici pe cea mai bună, nici pe cea mai rea.

Biata femeie se înfurie de-a binelea. Îşi luă furca de tors şi ieşi la poartă. Începu să toarcă şi să cânte aşa:

– Fata mea a mâncat cinci plăcinte, cinci plăcinte azi. Fata mea a mâncat cinci plăcinte, cinci plăcinte azi.

Regele tocmai venea în jos pe uliţă şi o auzi cântând. Neînţelegând ce cânta femeia, se opri şi o întrebă:

– Ce tot spui acolo, femeie?

Femeii îi fu ruşine să-i povestească regelui ce făcuse fata ei şi începu să cânte din nou:

– Fata mea a tors cinci fuioare, cinci fuioare azi. Fata mea a tors cinci fuioare, cinci fuioare...

– Ce spui, soro! se minună regele. N-am mai auzit una ca asta. Ascultă-mă, zise el mai apoi, vreau să-mi iau nevastă şi-am să mă-nsor cu fata ta. Dar bagă de seamă, mai spuse el, unsprezece luni dintr-un an o să mănânce tot ce-i doreşte inima, o să-mbrace toate rochiile care i-or plăcea şi o să meargă la toate petrecerile la care-o vrea. Dar în ultima lună va trebui să toarcă cinci fuioare în fiecare zi şi, dacă n-o face aşa, am să pun să i se taie capul.

– Bine zici, măria ta, spuse femeia, gândindu-se că aşa un bărbat nu se găseşte pe toate cărările.

Cât despre cele cinci fuioare, când o veni timpul, o găsi ea o cale să scape şi, la urma urmei, poate c-o uita şi el.

Făcură nunta. Vreme de unsprezece luni fata mâncă tot ce-i dori inima, îmbrăcă toate rochiile care-i plăcură şi merse la toate petrecerile la care vroi.

Dar timpul trecea şi fata începu să se gândească la fuioare şi să se întrebe dacă regele şi-o mai aduce aminte de ele. El însă nu sufla o vorbă despre asta şi era sigură că el uitase cu totul.

Totuşi, în ultima zi a lunii o duse într-o odaie pe care nu i-o mai arătase niciodată. Acolo erau numai o furcă de tors şi un scăunel. Regele zise:

– Ei, nevastă dragă, mâine-am să te-ncui aici şi-am să-ţi las ceva mâncare şi nişte in. Dacă nu torci cinci fuioare până seara, unde-ţi stau picioarele, acolo-ţi va sta şi capul.

Şi se duse după treburile lui.

Fetei îi era tare teamă. Niciodată nu-i stătuse ei capul la ale casei şi habar n-avea cum să toarcă. Ce-o să se facă ea mâine, dacă nimeni n-o s-o ajute? Se aşeză pe un scăunel şi începu să

plângă de ţi se rupea inima. Deodată auzi de afară un zgomot, jos lângă uşă. Se ridică, deschise uşa şi ce-i văzură ochii?! Un drăcuşor mic şi negru, cu o coadă lungă, lungă de tot. El se uită cam curios la ea şi o întrebă:

– Da' ce-ai, de ce plângi?

– Ce-ţi pasă? zise ea.

– Nu-mi pasă, spuse el, dar vreau să ştiu şi eu de ce plângi.

– Şi la ce mi-ar folosi dacă ţi-aş spune?

– Poţi să ştii? zise el răsucindu-şi codiţa.

– Ei, bine, spuse fata, nu-mi foloseşte la nimic, dar nici n-are ce să-mi strice.

Se sculă în picioare şi-i povesti despre plăcinte, despre fuioare şi despre celelalte întâmplări.

– Uite ce-am să fac, zise negriciosul. Vin la fereastra ta în fiecare dimineaţă, iau inul şi ţi-l aduc seara tors.

– Şi ce-mi ceri pentru asta? întrebă fata.

Drăcuşorul se uită cu coada ochiului şi apoi spuse:

– În fiecare seară am să te las de trei ori să ghiceşti cum mă cheamă şi, dacă până la sfârşitul

lunii nu mi-ai ghicit numele, vei fi a mea. Te învoieşti sau nu?

Fata se gândi c-o să ghicească ea până la sfârşitul lunii, aşa că-i spuse:

– Bine, facem târgul.

– Îl facem, spuse drăcuşorul.

Să-l fi văzut apoi ce mulţumit şi-a răsucit codiţa.

A doua zi, regele-şi duse nevasta în odaia cu pricina, unde găsiră inul şi mâncarea pentru o zi.

– Ăsta-i inul, spuse el, şi dacă nu-l torci până deseară, am să pun să ţi se taie capul.

Apoi încuie uşa şi se duse. Abia plecă regele, că se şi auzi un ciocănit la fereastră. Fata se sculă de pe scaun, deschise fereastra şi bineînţeles că găsi drăcuşorul stând pe pervaz.

– Unde-i inul? întrebă el.

– Uite-l, spuse fata şi i-l dădu.

Veni seara şi iar se-auzi ciocănitul. Fata se ridică, deschise fereastra şi iată-l din nou pe tuciuriul nostru, cu inul tors în braţe.

– Gata, spuse el şi-i dădu inul. Ei, acum spune cum mă cheamă.

– Cum să te cheme? Poate Bill.

– Da' de unde! spuse el răsucindu-şi codiţa.

– Atunci Ned, zise ea.

– Nici, făcu el îmbârligându-şi din nou codiţa.

– Te-o fi chemând Mark.

– N-ai ghicit, zise el.

Şi dispăru cu codiţa făcută sfredel.

Când veni regele, seara, cele cinci fuioare îl aşteptau gata toarse.

– Văd că n-o să-ţi tai capul astă-seară, draga mea, spuse el. Mâine dimineaţă o să-ţi dau din nou mâncarea şi inul, mai zise el şi dus a fost.

În fiecare zi îi dădea inul şi mâncarea. Negriciosul cel mic era nelipsit, dimineaţa şi seara.

Iar fata nu făcea altceva decât să se gândească la tot felul de nume pe care să le spună seara. Niciodată însă nu-l nimerea pe cel adevărat. Da, dar luna se apropia de sfârşit, tuciuriul se făcea tot mai răutăcios şi-şi răsucea coada tot mai repede, ori de câte ori fata îi spunea câte un nume.

Şi iată că nu mai era decât o zi până la sfârşitul lunii. Împieliţatul veni cu inul tors şi spuse:

– Ei, ai aflat cum mă cheamă?

– Nicodim?

– Nicidecum.

– Poate Samuel?

– Aş!

– Atunci te-o fi chemând Matusalem.

– N-ai ghicit nici acum.

După asta se uită la ea cu nişte ochi care o îngheţară de-a binelea şi-i spuse:

– Ascultă, numai mâine mai e la mijloc şi-ai să fii a mea.

Apoi dispăru în noapte.

Biata de ea nici nu ştia pe ce lume se află de atâta supărare. Pe coridor se auziră paşii regelui.

Când intră şi văzu cele cinci fuioare toarse, regele îi spuse:

– Bine, draga mea, aştept să mai torci şi mâine cinci fuioare şi, după cum se vede, capul o să-ţi rămână pe umeri. Astă-seară mâncăm împreună aici.

Le aduseră mâncare şi încă un scăunel şi cei doi se aşezară la masă.Nici n-apucară să îmbuce de câteva ori că regele începu să râdă.

Atunci nevastă-sa îl întrebă:

– Ce e? De ce râzi?

– Stai să-ţi spun, zise el. Azi-dimineaţă ieşisem la vânătoare şi ajunsesem într-un loc pe care nu-l mai văzusem niciodată. Şi-acolo era o groapă. Am auzit un bâzâit ca de albine. Am descălecat şi m-am dus drept spre groapă. M-am uitat şi ce crezi c-am zărit?! Un drăcuşor caraghios de mama focului. Nici nu-ţi trece prin gând ce făcea! Avea o furcă mică din care torcea repede de te lua ameţeala şi dădea mereu din coadă. Torcea întruna şi cânta:

Ştiţi de bună seamă,
Tom Tit Tot mă cheamă.

Ei, când auzi fata una ca asta, simţi că nu-şi mai încape în piele de bucurie, dar nu scoase nici un cuvânt.

A doua zi, negriciosul se uită tare răutăcios la ea când veni după in. La căderea nopţii, fata auzi din nou ciocănitul cunoscut. Deschise fereastra şi împieliţatul apăru din nou pe pervaz. Rânjea cu gura până la urechi şi-şi răsucea coada drăceşte.

– Cum mă cheamă? întrebă când îi dădu inul tors.

– Oare Solomon? zise ea prefăcându-se că îi este frică.

– Prostii! spuse el şi făcu câşiva paşi spre mijlocul odăii.

– Atunci Zevedei, spuse ea din nou.

– Nici pomeneală, zise drăcuşorul şi începu să râdă şi să-şi răsucească aşa de tare coada că nici n-o mai vedeai. Bagă de seamă, încă o dată mai spui şi, de nu ghiceşti, eşti a mea! zise el, întinzându-şi labele negre spre ea.

Atunci fata făcu un pas-doi înapoi, se uită la el, apoi începu să râdă şi îi spuse, arătându-l cu degetul:

– Ştiu, de bună seamă,
Tom Tit Tot te cheamă.

Când auzi dracul una ca asta, se cutremură din toate mădularele şi dispăru în noaptea neagră. Nimeni nu l-a mai văzut de atunci.

Rodiile de aur

DESPRE RODIILE DE AUR străbunica i-a povestit bunicii, şi bunica, mamei şi mama, nepoatei ei. Şi povestea era despre un rege care avea în grădina palatului său, printre alţi pomi minunaţi, şi unul care-i făcea în fiecare an trei rodii de aur. Când se apropia vremea lor, el întărea paza zi şi noapte, ca să nu-i dispară fructele acelea atât de preţioase. În fiecare zi, apoi, el însuşi veghea asupra arbustului.

Se duse într-o bună dimineaţă în grădină, se uită să vadă cele trei rodii de aur, dar rodiile nicăieri. Îl strigă imediat pe paznic.

– Paznic necredincios, vei plăti cu capul nepăsarea ta! Unde sunt rodiile mele de aur?

– Preamărite rege, nu sunt eu de vină. Un canar afurisit a venit şi s-a aşezat în pom şi a

cântat într-un anume fel, încât auzindu-l simţeam că abia îmi puteam ţine ochii de somn. Eu cred că m-a vrăjit. Când m-am trezit, dispăruseră toate cele trei rodii de aur.

Peste măsură de mâhnit, regele, dând crezare bietului paznic, nu i-a tăiat capul, ci anul viitor, când aveau să se coacă din nou rodiile, el avea de gând să-l lase de pază pe propriul său fiu.

Zis şi făcut. De pază a stat însuşi fiul regelui. Dar şi el a fost vrăjit de acelaşi canar cu cântecul lui încântător şi a doua zi, când să vină regele să culeagă rodiile de aur... ia-le de unde nu-s, dispăruseră şi acestea trei. Se gândi regele ca anul următor să păzească el însuşi, dar după aceea se răzgândi şi i se păru mai firesc să dea sfoară în ţară că va da orice acelui supus al său care-i va aduce viu şi nevătămat canarul cel cântăreţ, care i-a furat în două rânduri rodiile de aur. Dar trei zile şi trei nopţi nu i se înfăţişă nimeni la palat. Ci doar a patra zi, iată că se arătă un biet ţăran, îmbrăcat tare sărăcăcios, deşi chipeş, cu canarul în mână în faţa palatului, cerând să vorbească regelui.

– Ţi-am adus canarul, slăvite rege. Facem târgul? îl întrebă apoi, fără să-l mai ia pe ocolite.

– Bine, îţi mulţumesc. Câte pungi de galbeni vrei în schimb? îl întrebă regele.

– Nu-l dau pe pungi de galbeni, oh, rege, ci, după cum ai dat sfoară în ţară că îi dai orice aceluia care-ţi va aduce canarul, eu îţi cer mâna fetei tale.

– Ei nu, că asta ar fi prea de tot. Eu spun să te mulţumeşti cu zece pungi de galbeni şi să-mi laşi fata în pace.

– Chiar dacă eu mă mulţumesc cu zece pungi de galbeni, dacă nu-mi dai fata, să vezi că în primul rând tu n-ai să te mulţumeşti numai cu canarul care nu-ţi va putea da el singur rodiile de aur înapoi.

Şi spunându-i acestea, luă pungile şi dispăru ca prin farmec, lăsându-l buimăcit pe rege.

Şi ţăranul a avut dreptate, deoarece când regele a rămas singur cu canarul şi l-a întrebat: „Unde sunt rodiile mele de aur?“, el i-a răspuns:

– Doar cel ce m-a adus ştie cuvintele magice cu care ai putea intra în grota unde stau ascunse rodiile tale.

Şi regele a priceput înţelesul spuselor ţăranului. Aşadar, a doua zi a trimis după el. Şi ţăranul a venit din nou la palat.

– Dă-mi mâna fetei tale şi vei afla cuvintele magice care deschid grota unde sunt ascunse rodiile de aur.

– Ei bine, îţi făgăduiesc mîna fetei mele, numai spune-mi imediat care sunt cuvintele magice?

– Şi-ţi vei ţine cuvântul?

– Mai încape vorbă? Cuvântul unui rege îl mai poţi pune la îndoială?

Şi, încrezător, ţăranul îi spuse cuvintele magice prin care să i se deschidă grota: „Uşă minunată, deschide-te îndată!"

De cum a auzit regele, l-a luat în mînă pe canar şi i-a poruncit:

– Du-mă chiar acum la grota unde sunt rodiile mele de aur!

– Ai aflat cuvintele magice? întrebă canarul.

– Am aflat, desigur. Un rege poate tot ce vrea!

– Asta înseamnă că ai făgăduit pe fata ta drept mireasă ţăranului care m-a adus.

– Am făgăduit-o, dar nu i-o voi da, fii tu sigur.

– Atunci cum o să-ţi poţi lua rodiile de aur?

– Deocamdată, tu du-mă la grotă, şi pe urmă vedem noi! îi tăie vorba regele.

Şi au ajuns la grotă şi regele a rostit tare:

– Uşă minunată, deschide-te îndată!

Şi iată că din stânca din faţa lor se croi o uşiţă, şi rege şi canar intrară înăuntru. Mai-mai să orbească regele de câte bogăţii erau îngrămădite acolo. Până să dea el de rodiile de aur, deocamdată îşi umplu buzunarele cu diamantele care străluceau peste tot. Dar tot căutând cu privirea, iată că văzu şi cele şase rodii de aur. Le luă iute şi zbură din grotă cu canar cu tot, în culmea fericirii.

Când s-a văzut la palat, cu buzunarele doldora de diamante şi cu rodiile de aur pe masă, nu mai putea de bucurie. Dar în aceeaşi clipă se pomeni în faţa lui cu ţăranul căruia îi făgăduise mâna fetei sale. Năucit de fericire, regele aproape că uitase de ţăran şi mai ales de ceea ce-i făgăduise, aşa că-l întrebă uimit:

– Ce e cu tine la palat?

– Aştept ca regele să-şi ţină cuvântul dat.

– Ce cuvânt? Ce ţi-am făgăduit?

– Mi-ai făgăduit mâna fetei tale dacă te ajut să-ţi recapeţi rodiile de aur. Acum le ai pe masă, aştept să-ţi ţii vorba.

– Tocmai pentru că le am pe masă, sunt gata să-ţi dau şi ţie un pumn de diamante şi alte zece pungi de galbeni, dar pe fată tot nu ţi-o dau!

– O să-ţi pară rău, rege, că m-ai păcălit! îl ameninţă ţăranul şi dispăru ca prin farmec.

În aceeaşi clipă, diamantele se prefăcură în pietricele obişnuite şi cele şase rodii de aur în şase rodii coapte, numai bune de mâncat.

Regele se făcu negru de mânie. Ceru să-i fie adus legat burduf ţăranul. Dar degeaba cutreierară în lung şi în lat prin regat solii regelui, nici că au dat de urma lui.

După zile şi nopţi de suferinţă, iată că regelui îi veni în minte să-l întrebe pe canar unde-l poate găsi pe ţăranul acela afurisit. Şi acum începu canarul să se tocmească, în locul ţăranului, cu regele.

– Dacă nu eşti hotărât să-i dai fata de soţie, nici tu nu vei fi fericit niciodată, nici rodiile nu ţi le vei recăpăta şi nici linişte în palat nu vei avea.

– Bine, canarule, adu-l aici şi jur să-mi ţin cuvântul dat şi să încheiem cu bine toată povestea asta!

Şi canarul dispăru şi în locul lui apăru tânărul chipeş, îmbrăcat ca de nuntă, cu o pungă de argint în mână, în care erau cele şase rodii de aur, spre bucuria regelui care nu mai şovăi să-şi ţină cuvântul dat. Şi când îl văzu şi frumoasa prinţesă ce mândru şi ce tânăr era, se arătă tare încântată să-i fie soţie. Şi astfel se încheie toată povestea cu bine, cum şi-a dorit regele şi cum ar fi dorit oricare dintre noi.

Cele trei brăţări

A FOST ODATĂ o văduvă care a rămas cu trei fete, frumoase şi harnice, numai bune de măritat. Şi într-o zi, pe când se afla văduva în pădure să adune vreascuri pentru foc, iată că în faţa ei apăru o bătrânică şi-i spuse:

– A venit vremea ca fetele tale să-şi aleagă soarta. Soarta lor e în mâinile mele, şi-i arătă trei brăţări: una era de aur, alta de argint, şi alta de fier. Trimite-mi-le pe rând, în fiecare seară mă vor găsi în coliba de lângă copacul acela.

Şi-i arătă o colibă pe care femeia, deşi mai fusese de multe ori pe cărările acelea, nici c-o mai văzuse până în seara aceea.

A plecat văduva acasă şi într-un suflet a povestit fetelor ei cele întâmplate.

– Prima mă duc eu, se repezi cea mare.

Şi a doua seară se duse la colibă. Bătrânica îi arătă cele trei brăţări şi ea, fata cea mare, fireşte că o alese pe cea de aur.

– Vei ajunge mare împărătească! îi spuse bătrânica.

Şi fata cea mare alergă fericită acasă să-i povestească maică-si ce soartă o aştepta.

Veni seara următoare şi mijlocia se duse la coliba bătrânei, cuprinsă şi ea de mare curiozitate să afle ce soartă-i fusese hărăzită.

Şi bătrânica îi arătă doar două brăţări: pe cea de argint şi pe cea de fier. Fata s-a repezit, fără a mai sta pe gânduri, la brăţara de argint,

convinsă că o soartă prea rea nu-i putea fi hărăzită cu asemenea dar de preţ.

Şi bătrânica îi spuse:

– Vei fi regină!

În culmea bucuriei ajunse acasă, săltând într-un picior şi cu brăţara de argint pe mână. Le spuse surorilor şi mamei că avea să fie regină.

Tristă, în seara a treia, se duse şi a treia fată la coliba bătrânei, convinsă că ea nu va avea de ales nici o brăţară de aur şi nici de argint, ci doar pe cea de fier, de altfel singura rămasă, din moment ce surorile ei mai mari le-au luat şi pe cea de aur şi pe cea de argint.

Dar bătrânica i-a făcut o surpriză şi i-a arătat trei brăţări: una de aur, una de argint şi una de fier.

– Alege-ţi pe cea care-ţi place, îi spuse mătuşa.

– O aleg pe cea care ştiu eu că mi-a fost ursită, chiar dacă tu eşti bună şi de dragul meu ai pus şi pe cele două alese de surorile mele.

– Ştiu că eşti cea mai modestă dintre ele, fata mea, dar alege totuşi pe cea care-ţi place, o îmbie bătrâna.

Dar fata se încăpăţână şi şi-o puse pe braţ pe cea de fier.

– Bine, fata mea, du-te sănătoasă şi ai încredere în soarta ta, oricare ar fi ea.

Se duse fata cea mică acasă şi povesti cu jumătate de gură cele întâmplate. Surorile au luat-o în râs, făcând-o proastă, iar mama ei a certat-o toată noaptea, că nu alesese brăţara de aur ca să ajungă şi ea o împărătească ca sora ei mai mare, sau cel puţin să fi ales brăţara de argint, să fi ajuns regină ca mijlocia.

Fata n-a răspuns nimic şi s-a culcat liniştită.

În mai puţin de o săptămână, fata cea mare a fost cerută de fiul unui mare şi puternic împărat şi sora ei, cea mijlocie, a împlinit şi ea destinul, măritându-se cu un fiu de rege. Cea mică a rămas în schimb lângă mama ei, ajutând-o în continuare la treburile casei.

Într-o bună zi s-a oprit la casa lor un tânăr păstor. La început s-a codit văduva să-şi dea fata unui biet păstor, dar cum păstorul se încăpăţânase s-o ia de soţie, n-a mai ţinut seamă că avea o fată împărătească şi o alta regină şi, ca să scape de piatra din casă, i-a dat-o.

Ce se gândi văduva într-o bună dimineaţă? Că trecuseră câţiva ani de când nu-şi văzuse fetele. Şi o porni mai întâi la fata cea mare.

A găsit-o într-o mare de lacrimi. Împăratul o părăsise pentru fata unui alt împărat şi de la o zi la alta se aştepta să se întoarcă şi s-o alunge din palat. Abia a avut timp să schimbe trei vorbe cu mama ei.

Aşa că biata văduvă plecă de la fata ei cea mare, destul de mâhnită. Se gândi să se lumineze la suflet, vizitând-o pe regină, pe fata ei cea mijlocie. Şi se duse la ea. Dar şi pe cea mijlocie o găsi plânsă şi deznădăjduită. Regele îi spusese clar şi răspicat că dacă nici de data asta nu-i va face un fecior, o va alunga de la palat.

– Dar cum, fata mea, tu n-ai fost în stare să-i faci un copil regelui? o întrebă mama pe fată.

– Ba da, dar avem trei fete şi nici un băiat!

– Ei bine, să sperăm că-i vei face pe plac şi nu va fi nevoie să te alunge.

Plecă şi de la fata cea mijlocie, biata mamă, nu prea mulţumită de cele găsite şi acolo.

Se duse, într-o doară, ca să nu fie singură, la fata cea mică. Deşi de la un palat de împărat,

de la altul de rege să te duci într-o stână, nu era prea mare bucurie.

Şi totuşi! Ajunse la stână, la fata cea mică şi la păstor. I-a găsit pe amândoi fericiţi, cu o fetiţă şi cu un băiat alături. Aveau o casă îndestulată, o ogradă plină de păsări, o grădină de zarzavaturi, o turmă nesfârşită de oi. Au primit-o pe biata văduvă cu atâta dragoste, că au făcut-o să uite de necazurile cu celelalte două fete. Şi când a plecat de la ei, au încărcat-o cu atâtea bunătăţi, de abia le mai putea duce. Ba i-au dăruit şi două oi şi un măgăruş care să-i care desagii cu câte merinde i-au dat.

Şi, pe drum, mama a avut remuşcări pentru noaptea în care o dojenise atât de tare pe fata ei cea mică fiindcă nu ştiuse să-şi aleagă o soartă de mare doamnă. Şi avea remuşcări şi că nu-l primise cu prea multă omenie pe tânărul păstor care o făcuse pe fata ei atât de fericită. Noroc că fata ei cu suflet de aur (şi brăţară de fier) uitase de cele din trecut şi o primise cu atâta dragoste.

Şi până a ajuns acasă la ea, văduva s-a tot gândit că, la urma urmei, nu aurul îl face fericit pe om şi nici argintul...

Prinţul înfumurat

A FOST ODATĂ o împărătească bună şi frumoasă, mai frumoasă ca virtutea, dar avea un fiu rău şi urât, mai urât ca păcatul.

Şi, cum ea era femeie, mai mult prinţul, fiul ei, se ocupa de treburile ţării. Şi acesta se purta atât de rău cu toţi curtenii şi cu cei din jurul lui, încât nimeni nu-l iubea, dimpotrivă, fiind cu toţii jigniţi de dimineaţă până seară, tot se gândeau în fel şi chip cum să se răzbune într-o bună zi pe prinţul acela înfumurat. Deoarece, pe lângă faptul că era cum era de urât, mai era şi înfumurat. Niciodată n-ar fi primit vreun sfat de la nimeni, încredinţat că nimeni nu gândea mai limpede ca el, nimeni nu judeca mai bine ca el. Şi, nesfătuit de nimeni, conducea după mintea lui, încurcându-le pe toate, fără să mulţumească pe cineva.

Un alt năravul lui era acela al eleganţei fără margini. Sărăcise întreaga vistierie cu luxul lui nemaipomenit, îmbrăcat numai în catifele şi mătase, cerând să-i fie cusute costumele numai în fire de aur şi argint.

Ce au pus la cale, într-o bună zi, curtenii care nu-l puteau suferi?!

Au adus la palat patru din cei mai iscusiţi croitori, pe care nu-i mai văzuse prinţul niciodată, şi i-au strunit cum să vorbească şi cum să se poarte cu prinţul, făgăduindu-le la urmă câte o pungă cu galbeni.

Cei patru croitori i-au fost înfăţişaţi prinţului astfel:

– Slăvite prinţ, iată patru croitori veniţi de peste mări şi ţări, unde s-a dus vestea că sunteţi cel mai elegant prinţ din lumea asta, au străbătut drum lung ca să vă servească. Îngăduiţi-le să vă arate ce stofe şi ce mătăsuri au adus ca să vă încânte ochii.

Abia îşi stăpâni bucuria prinţul înfumurat, apropiindu-se de cei patru croitori ca să le vadă ţesăturile acelea minunate. Şi într-adevăr îţi luau ochii de strălucitoare ce erau. Nici nu mai ştia ce stofă să-şi aleagă pentru costumul ce avea să-l înnoiască de ziua lui de naştere, care nu era departe.

– Alegeţi-o pe asta, îl îndemnă un croitor, şi-i arătă o bucată de stofă în fir de aur.

– Sau pe asta, cu fir de argint, îl îndemnă altul.

Dar prinţul nu primea sfaturi. Şi alese pe cea pe care nu-i spusese nici unul s-o aleagă.

Le porunci să-l cheme la probă chiar a doua zi şi le ceru să plece din cameră de îndată.

Cei patru croitori au făcut întocmai cum fuseseră struniţi de curtenii răzbunători. Au croit dintr-o pânză ordinară costumul prinţului şi s-au prezentat a doua zi la probă. Când a văzut prinţul din ce stofă e făcut, rămase locului ţintuit şi zise:

– Dar de unde?! Stofa aleasă de mine era ţesută în fir de aur şi în fir de argint!

– Şi asta e ţesută în fir de aur şi în fir de argint! răspunseră toţi odată cei patru croitori.

Şi prinţul, care nu cerea niciodată sfat celorlalţi, îl întrebă totuşi pe unul din curteni care era de faţă la proba costumului:

– Ia spune, unde e fir de aur şi fir de argint la stofa asta mizerabilă?

– Este, slăvite prinţ, uitaţi-vă bine! îl duse de nas curteanul cu chipul cel mai senin din lume. Şi uitaţi-vă ce fineţe! adăugă el, luând uzura acelei pânze drept fineţe...

Prinţul porunci să fie chemat un alt curtean pe care-l întrebă imediat:

– Vezi fir de aur sau de argint în ţesătura asta?

– Da, preamărite prinţ, văd că este o stofă nemaipomenită, ţesută în fir de aur şi fir de argint, îi răspunse şi acest curtean.

Degeaba a mai chemat el şi pe alţi curteni, fiindcă toţi vedeau în pânza aceea mizerabilă o ţesătură din cele mai fine, numai el vedea o pânză ordinară. Răspunsurile curtenilor şi insistenţa croitorilor veniţi de pe meleaguri străine l-au făcut şi pe el să creadă ca ei, ca să nu se facă de râs în faţa străinilor care aveau să ducă pesemne vestea mai departe că prinţul nu se pricepea la stofele fine.

Şi fără împotrivire, s-a supus şi la proba a doua şi la a treia. Şi când a venit şi ziua marii sărbători, s-a dus mai întâi la mama lui s-o întrebe cum i se pare noul lui costum din ţesătura aceea străină.

– Îţi vine de minune! l-a încurajat mama, împărăteasa; ea fusese înştiinţată de micul complot al curtenilor care voiau să-l dezveţe pe prinţ

şi de năravul luxului acela prostesc şi de înfumurarea lui la fel de prostească.

A fost imboldul hotărâtor care să-l facă să apară îmbrăcat astfel în faţa tuturor oaspeţilor de vază, veniţi din atâtea şi atâtea ţări ca să-l sărbătorească. Dar când au văzut în ce zdrenţe a apărut prinţul cel elegant, toţi au început să şuşotească, până ce copilul unui prinţ străin a avut curajul să strige:

– Prinţul e un zdrenţăros! Prinţul e un zdrenţăros!

Prinţul se făcu ca para focului de mânie şi ruşine. Curtenii lui erau înlemniţi gândindu-se la ceea ce avea să-i aştepte.

Dar prinţului nu i-a trebuit mult ca să-şi dea seama că supuşii lui de la curte îi dăduseră o lecţie. Şi, spre uluirea tuturor, a primit-o fără mânia la care se aşteptau. Parcă a fost trezit dintr-un vis urât. De la prima clipă de furie a trecut la următoarea, de linişte şi înţelegere, apoi s-a apropiat de mama lui:

– Şi tu, mamă, m-ai lăsat să apar în zdrenţe în faţa tuturor acestor oaspeţi străini, oaspeţi de vază?

– Da, fiule. Ceva grav trebuia să se întâmple ca să te trezeşti din înfumurarea ta oarbă şi pofta ta nesăbuită de lux!

Şi-l privi cu atâta blândeţe şi duioşie, că prinţul lăsă ruşinat ochii în jos.

O minune se petrecuse cu el. Şi necuviinţa care-l părăsea, lăsând loc înţelegerii şi bunătăţii ce i se reflectau pe chip, îl făcea să nu mai pară atât de hidos.

Le-a zâmbit curtenilor, în semn de aprobare a acelei lecţii binemeritate, s-a dus să-şi schimbe zdrenţele şi într-o clipă a fost înapoi bun şi primitor, îndatoritor cu toată lumea, încât toţi se întrebau dacă într-adevăr el era prinţul cel urât, cel temut, cel înfumurat.

De ziua de naştere, ca o renaştere de fapt pentru prinţul care nu mai era cel dinainte, a fost cea mai izbutită petrecere din câte văzuse până atunci palatul acela.

Copacul vorbitor

A FOST ODATĂ o regină, frumoasă ce-i drept, dar tare avară. Strânsese în palatul ei tot ce era mai rar în lume şi mai de preţ.

Dar într-o bună zi, un prinţ străin, care venise de foarte departe numai ca să admire colecţia rară a reginei, îi spuse cu un aer de trufie:

– Aveţi atâtea minunăţii, regină, v-ar lipsi o singură raritate...

– Care anume? întrebă curioasă şi oarecum jignită regina.

– Copacul vorbitor.

– Copacul vorbitor? Există aşa ceva?

– Desigur. Şi atunci într-adevăr n-ar mai lipsi nimic în palatul ăsta.

– Şi cine l-ar putea aduce? întrebă regina.

– Numai Domnia Ta.

– Şi cum l-aş putea recunoaşte?

– Din câte ştiu, copacul spune cui vrea el următoarele cuvinte: „Tare-i amarnic să aştepţi zadarnic".

Regina îl ascultă pe prinţ şi, cum pe lângă faptul că era frumoasă mai era şi renumit de vitează, atât de vitează de până atunci nici nu se gândise că ar avea nevoie de vreun sprijin în domnie şi de aceea nici nu se măritase, se gândi s-o pornească la drum chiar a doua zi.

Prinţul se oferi s-o însoţească el până în pădurea unde ştia că e acel copac fermecat pe care nimeni nu fusese în stare vreodată să-l ia.

Dis-de-dimineaţă, regina a pornit-o la drum îmbrăcată în straie bărbăteşti. Prinţul a lăsat-o pe regină în pădurea cu pricina şi acum rămânea ca ea singură să ghicească anume care copac, din câţi erau în pădure, avea şi grai. Şi a colindat regina în lung şi în lat pădurea, până când, obosită, a descălecat şi s-a aşezat sub unul dintre copaci. Dar, când să aţipească, i s-a părut că aude un glas: „Tare-i amarnic să aştepţi zadarnic". Deschise ochii şi aşteptă să se convingă de faptul că nu e vis, ci că e aievea, şi din nou auzi desluşit un glas de voinic: „Tare-i amarnic să aştepţi zadarnic".

Nu mai încăpea îndoială, copacul vorbitor era chiar cel lângă care se aşezase ea. Întinse o

mână, ca o mângâiere, pe trunchiul lui şi copacul îi vorbi:

– Cum de te-ai încumetat, regină, să vii până aici? Ai venit oare ca să mă salvezi?

– Am venit să te tai şi te iau la mine, în grădina palatului meu.

– Doar n-am aşteptat atâta timp ca să vii, să-mi tai viaţa. Şi nici tu n-ai bătut atâta cale ca să-mi faci răul ăsta! Ar însemna că eşti mai rea decât vrăjitoarea care m-a transformat în copac.

– Dar nu eşti tu copacul vorbitor? îl întrebă regina nedumerită.

– Acum sunt un copac, dar înainte de a fi fermecat eram un tânăr frumos, fiu de rege. Ajută-mă, şi-ţi voi fi credincios toată viaţa.

– Dar cum de te-ai prefăcut în copac?

– Într-o bună zi, la vânătoare, m-am rătăcit de ceilalţi de la curte şi când să-mi potolesc setea, bând dintr-un pârâiaş, pe loc m-am prefăcut într-un copac şi de atunci nimeni n-a mai ştiut nimic de mine.

– Şi cum poţi fi desfăcut de această vrajă?

– În primul rând trebuie să-mi juri că-mi vei fi soţie şi apoi te învăţ eu ce să faci.

– Jur! îi răspunse regina, parcă şi ea fermecată de cele ce auzea.

– Ei bine, atunci ascultă: în scorbură găseşti spada mea, o iei iute, o ascunzi în frunzişul acela unde te vei ascunde şi tu. Apoi ştiu că ai la tine merinde, le păstrezi ca să le arunci celor trei duhăi fioroşi cu care va veni cât de curând vrăjitoarea ca să mă păzească. În fiecare seară, când se întunecă, vine la mine şi mă întreabă dacă vreau s-o iau de soţie pe fata ei şi eu rămân de lemn în faţa dorinţei ei şi ea mă întreabă iar, până o fură somnul. Vei vedea cu ochii tăi în noaptea asta. Când ea va adormi, repede le dai duhăilor toate merindele tale şi cu spada îi retezi capul vrăjitoarei. Dacă ai noroc să izbuteşti dintr-o dată, sunt salvat, dacă nu, eşti şi tu pierdută.

Regina l-a ascultat cu luare-aminte, a tras spada din scorbură, s-a pitit iute în frunziş şi a stat la pândă, în aşteptarea vrăjitoarei.

N-a trecut mult şi vrăjitoarea a venit, urmată de trei duhăi fioroşi. S-a aşezat în faţa copacului şi l-a întrebat:

– Vrei s-o iei de soţie pe fata mea?

Şi copacul i-a răspuns:

– Rămân de lemn cum ai hotărât tu...

Şi vrăjitoarea iar a întrebat şi copacul iar i-a răspuns, până când, zdrobită de oboseală, păzită de dulăii cei răi, vrăjitoarea s-a ghemuit la picioarele copacului vorbitor şi a căzut într-un somn adânc.

Să le arunce dulăilor hrană şi să-i taie capul vrăjitoarei, pentru regina cea vitează a însemnat o singură mişcare. În clipa următoare, din copacul vorbitor a apărut un tânăr chipeş şi frumos, încât regina nu s-a căit că i s-a făgăduit de soţie, înainte de a-l vedea. S-au suit amândoi pe cal şi pe aci ţi-e drumul. Înfometaţi, dulăii au sărit asupra vrăjitoarei fără putere şi ce n-a făcut regina au terminat ei, nemailăsând nici urmă...

În loc de un copac vorbitor, regina a fost bucuroasă să se întoarcă acasă cu un fiu de rege, salvat de ea din vraja zgripţuroaicei.

A doua zi, când regele a văzut-o pe regină în straie femeieşti, împodobită ca o adevărată regină, n-a ştiut cum s-o mai laude, iar toţi curtenii, care îşi doreau de mult un rege la tron, s-au arătat nespus de mulţumiţi de alegerea aceea, pregătind nuntă mare, care a durat trei zile şi trei nopţi, ca în poveste...

A FOST ODATĂ un ţăran care avea un petec de pământ pe care toţi ceilalţi ţărani nu-l doriseră când se făcuse împărţeala de către rege. De ce nu l-a vrut nimeni? E lesne de înţeles. Fiindcă era pământ tare, nisipos, ce părea că nu avea să rodească niciodată.

Dar s-a apucat bietul om să-l sape, să-l îngraşe şi acum nici un altul nu avea un câmp cu grâne mai bogate. Vecinii îşi rodeau unghiile de invidie. Dacă la început n-a vrut nimeni petecul acela de pământ, acum se băteau pe el şi în fiece zi, nici nu se crăpa de ziuă, că şi veneau pe capul bietului om să-i propună:

– Vinde-mi mie pământul tău! Nu-i nimic de capul lui, e numai piatră tot. E sterp. Ce nevoie ai de el? Uite, îţi dau atât şi atât... adică de zece ori mai mult decât l-ai plătit tu regelui.

– Tocmai că-i pietros şi sterp, nu vreau să păcălesc pe nimeni, răspundea ţăranul cel şiret şi-i poftea pe rând pe toţi să iasă afară din casa şi din curtea lui.

Într-o bună zi a trecut pe acolo însuşi regele cu slujitorii lui. Şi toţi s-au uluit de ce mare crescuse grâul pe câmpul acela, în timp ce, în jurul lui, tot grâul părea necrescut şi toată cultura pitică şi uneori uscată. Până şi regele simţi că-l invidiază pe ţăranul acela norocos şi încercă să-l convingă să-i vândă lui ogorul. Dar ţăranul se încăpăţână:

– Majestate, tu mi l-ai vândut mie şi acum îmi ceri să ţi-l vând eu. Nu-i treabă regească, asta!

În culmea furiei, regele, în ajunul culesului, când era bobul de grâu mai frumos, dădu ordin slujitorilor săi să culeagă în timpul nopţii tot grâul, să nu-i lase un bob ţăranului necuviincios.

Şi toată noaptea, zeci şi sute de slujitori de ai regelui s-au cocoşat, culegând grâul bietului ţăran, ca să-i facă pofta regelui invidios.

Dimineaţa, când să se ducă ţăranul la câmp, ce-i fu dat să vadă? Toţi vecinii se prefăceau că le pare rău că cineva îi furase tot grâul, în realitate fiind tare bucuroşi că vecinul lor nu le mai luase înainte cu recolta.

Dar nu mică le-a fost uimirea când l-au văzut pe ţăran că e mai liniştit ca oricând, că se retrage

în căsuţa lui şi în văzul tuturor grâul crescu la loc, verde şi apoi galben cu bobul copt, bun de cules.

Au alergat cu toţii într-un suflet să-i spună regelui:

– Majestate, grâul de pe pământul acela pietros dispăruse azi dimineaţă, ca apoi sub ochii noştri să apară din nou galben şi frumos ca mai înainte. Nu-i lucru curat! strigară toţi vecinii, invidioşi pe bietul ţăran.

– Ce-i drept, aşa e! le răspunse şi regele, mai înveninat ca oricând.

Şi, după ce plecară oamenii, dădu poruncă slujitorilor să culeagă tot grâul şi în noaptea următoare, şi apoi va vedea el ce are de făcut.

Şi slujitorii regelui iar făcură noapte albă, pentru ei mai neagră ca oricând, sleindu-şi puterile la culesul grâului.

Dimineaţa, vecinii, în culmea bucuriei, priveau pământul de pe care fusese cules tot grâul de nu se mai vedea fir. Şi, când apăru şi ţăranul cel păgubit, ei, cu toată prefăcătoria din lume, începură din nou să-l compătimească:

– Că păcat, vezi, dacă ne vindeai nouă pământul, acum n-ai mai suferi paguba asta!

– Nu-i nimic, oameni buni, le răspunse el şi se întoarse în căsuţa lui umilă.

Şi din nou, în văzul tuturor, ca prin farmec, tot grâul galben ca aurul umplu fiecare părticică de pământ.

Unde să alerge cu toţii dacă nu la rege care le era într-un fel părtaş, deoarece şi el râvnise la bucata de pământ sterp a bietului ţăran?!

– Majestate, grâul nu mai era pe ogor, în zorii zilei, iar sub ochii noştri holdele au apărut din nou, ca prin farmec...

– Mergeţi liniştiţi la casele voastre, că văd eu ce e de făcut.

Regele îşi puse în gând să descopere ce farmece stăpânea ţăranul acela. Şi, cum nu avea prea mare încredere în slujitorii lui, se îmbrăcă ţărăneşte şi, de cum se întunecă, se şi duse la casa ţăranului. Printr-o crăpătură a zidului el privi înăuntrul casei, şi ce-i fu dat să vadă?

Ţăranul duse la gură un nai şi începu să fluiere din el. Deodată apăru o fată frumoasă, toată numai în văluri de culoarea cerului senin de vară, cu cosiţe aurii şi începu să danseze. Şi ţăranul cânta din nai şi fata dansa şi dansa de

parcă nici nu atingea pământul. Regele, privind-o, rămase fermecat. Simţi că, de nu va fi soţia lui, va cădea la pat bolnav.

Abia găsi în el putere să se ducă acasă, în palatul lui, după ce şi fata dispăruse, dar toată noaptea nu-şi găsi astâmpăr, tot frământându-se cum să facă şi cum să dreagă, ca zâna aceea din poveste să ajungă soţia lui. De cum se iviră zorile, porunci să-i fie adus la palat ţăranul cu pricina. Şi ţăranul veni.

– Majestate, am venit, spuse el.

– Aseară ţi-am văzut fata dansând, îţi cer mâna ei.

– Ştiu că ai văzut-o dansând. Dar mâna ei n-o poţi avea decât dacă trudeşti la munca grea a câmpului timp de trei recolte. Că e ploaie, că e soare, trebuie să munceşti trei recolte, altfel n-o poţi avea. Este porunca soartei!

Şi regele se supuse, fiindcă nu avea încotro.

Părăsi regatul trei ani şi făcu întocmai cum îi ceruse ţăranul. Şi cum n-a ieşit din vorba lui, când s-a încheiat a treia recoltă, ţăranul şi-a scos naiul, a început să cânte şi fata lui a apărut mai frumoasă ca oricând şi a început să danseze. De

bucurie, regele a dansat şi el şi a doua zi au plecat la palat unde regele avea să poruncească pregătirile de nuntă mare. Dar la palat îl uitaseră toţi în trei ani, şi noul rege n-a stat mult pe gânduri ca să poruncească să fie alungat de acolo. Cui să-şi spună el păsul, dacă nu ţăranului?

Când ţăranul, care era de fapt şi un mare vrăjitor, auzi cele întâmplate, îşi scoase naiul fermecat şi cântă o melodie, alta decât cea pe care o cânta pentru fata lui, şi cât ai clipi, în faţa lor se înălţă un palat de zece ori mai mare şi mai frumos decât cel pe care-l avusese regele mai înainte. Şi au trăit fericiţi toţi trei în palatul acela până la adânci bătrâneţe.

Fată frumoasă şi norocoasă

A FOST ODATĂ, demult, o preafrumoasă fată. Şi toate au fost bune pentru ea cât timp a trăit mama ei cea bună. Când a rămas doar cu

tatăl ei vitreg, viaţa ei a fost un chin. Dar fata le-a îndurat pe toate, gândindu-se că poate va veni vremea măritişului şi vreun tânăr cumsecade s-o opri şi la ea. Şi într-adevăr a venit şi vremea măritişului, dar tatăl ei vitreg a promis-o primului venit care era, cum credeţi? mic, urât şi cocoşat. Şi fata, când a auzit şi mai ales după ce l-a văzut pe cel ce avea să-i devină soţ, s-a pornit pe un plâns, de nu s-a mai oprit trei zile şi trei nopţi.

Înainte de a se crăpa de ziuă înspre dimineaţa celei de a treia zi, fetei i se păru că aude glasul mamei ei:

– Rosalia – astfel se numea fata – nu deznădăjdui, vino afară şi nu-ţi va părea rău.

Rosalia se gândi o clipă, apoi judecă ea că mai rău tot nu putea fi decât să-l urmeze pe pocitul ales de tatăl ei vitreg şi, ascultând de voinţa glasului, ieşi afară din casă, tiptil, tiptil, ca să n-o audă cumva taică-său.

Afară, ce-i văzură ochii? Un cal alb de o rară frumuseţe. Şi asta nu-i nimic, dar calul era fermecat, calul vorbea:

– Rosalia, vin din partea mamei tale care n-a încetat să vegheze asupra ta. M-a trimis pe

mine ca să te ocrotesc şi, dacă tu mă vei asculta, vei fi fericită, fiindcă glasul meu e glasul ei.

Rosalia, buimacă de somn, buimăcită de ce vedea şi auzea, nu mai ştia ce să facă. Şi calul începu să-i dea primele sfaturi:

– Rosalia, du-te în casă şi ia un costum bărbătesc de la taică-tău, îmbracă-l iute până nu se trezeşte el şi încalecă s-o pornim, până nu răsare soarele.

Rosalia făcu întocmai şi, până să se trezească tatăl ei, ea şi calul erau departe.

Când se trezi, el o căută şi apoi îşi văzu liniştit de lucru. Bine că scăpase de ea la urma urmelor, că şi aşa n-o iubise niciodată, prin urmare nu-l interesa deloc ce avea să se aleagă de ea şi încotro o apucase.

Pe drum, calul îi spuse fetei:

– Rosalia, ne vom opri la grajdurile regeşti. Ştiu că au nevoie de un grăjdar. Văzându-te cu cal cu tot, te vor lua în slujbă, sunt sigur.

Şi Rosalia, luată drept un tânăr şi nu drept fată, fu primită la grajdurile regeşti.

Fiul regelui avea tocmai vârsta Rosaliei şi tot văzând-o în fiecare zi în grajd, se simţea mereu

mai atras de ea. Odată el îi spuse tatălui său, cu căldură în glas:

– Tată, noul grăjdar e mult prea firav ca să rămână acolo să aibă grijă de cai. Îngăduie-mi să-l iau în palat, drept pajul meu.

Şi regele consimţi.

Rosalia făcea tot ce putea ca să nu se observe că era fată, dar, într-o bună zi, fiul regelui se duse la mama lui şi-i spuse:

– Mamă, ceva îmi spune că pajul ăsta e fată. Prea mă simt atras de el. Nu ştiu de ce, dar cred că e fată.

– Plimbă-te cu el în grădină şi admiră în faţa lui trandafirii. Dacă va rupe doar unul şi şi-l va pune la butonieră, e băiat, iar dacă va culege cîţiva şi va face un buchet, să ştii că e fată.

Între timp, pajul îşi căuta mereu de lucru în grajd. Pe bună dreptate ţinea să aibă ea singură grijă de calul ei. Dar cu acelaşi prilej, când nu era nimeni de faţă, Rosalia îi cerea mereu câte un sfat. Şi de astă dată calul a prevenit-o:

– Ai grijă, când vei fi în grădină cu fiul regelui, rupe doar un trandafir şi aruncă-l cu nepăsare, cum fac bărbaţii, ca să nu te dai de gol.

Şi Rosalia făcu întocmai şi fiul de rege îi spuse mamei sale:

– S-a purtat bărbăteşte, dar eu tot cred că e fată.

– Urmăreşte-l când îşi taie pâinea şi vezi dacă o ţine la piept, sau o taie pe masă cu o mână sigură, îi mai spuse maică-sa.

Dar şi calul îi spuse Rosaliei ce avea de făcut, aşa că nu se lăsă păcălită nici de astă dată.

– Îndeamnă-l, îi mai spuse regina fiului ei, care nu-şi mai găsea pacea, să vă luptaţi cu spada. Îţi vei da seama cel mai bine.

Şi calul o sfătui pe Rosalia:

– Te vei lupta cu el, dar până în cele din urmă te va învinge. Este un viteaz renumit şi nimeni nu-i poate ţine piept.

Şi aşa a fost. Au luptat ce au luptat, a rezistat Rosalia ce a rezistat, dar la urmă a căzut leşinată de oboseală pe jos. Prinţul s-a apropiat de ea, a luat-o în braţe şi, când a aşezat-o cu grijă pe pat şi a privit-o bine-bine, a văzut că e femeie.

Zadarnic a încercat să se împotrivească, atât regele cât şi regina, căsătoriei fiului lor cu o necunoscută, că până la urmă au spus tot ca el.

Trecuse câtva timp de la nuntă şi acum soţia prinţului, Rosalia, aştepta un copil. Bucurie mare pe toţi, pe rege, pe regină şi mai ales pe prinţ, în afară de o singură fiinţă. O prinţesă de la curte, care-l iubea în taină pe prinţ de multă vreme şi care suferise amarnic în ziua când o alesese pe acea necunoscută drept soţie.

Cu puţin timp înainte de a naşte Rosalia, sosi veste la palat că tânărul prinţ trebuie să plece la război. Şi, cu durere în suflet, prinţul îi lăsă pe toţi cei dragi şi se duse la datorie.

Rosalia se gândi să-i dea soţului ei calul acela credincios, să-l însoţească în grelele încercări. Şi calul se arătă bucuros să plece cu prinţul, dar mai înainte de a pleca îi dădu Rosaliei trei şuviţe din coama lui bogată şi-i spuse:

– Dacă ai nevoie de mine, împleteşte aceste trei şuviţe şi eu voi afla imediat.

După scurtă vreme, Rosalia dădu viaţă unui băiat de toată mândreţea. Regina, mama prinţului, scrise imediat fiului ei vestea cea mare. Şi trimise un sol să-i ducă scrisoarea. Dar în ziua în care plecă solul, plecă, fără să ştie nimeni, şi prinţesa care-l iubea în taină pe prinţ şi care era geloasă

foc pe Rosalia, gândindu-se mereu cum să se răzbune. Îl urmărea de la distanţă pe sol şi când acesta coborî ca să se odihnească, ea se apropie de el, îi fură scrisoarea, o citi iute şi-i strecură altă scrisoare, ticluită de ea, în care-i spunea prinţului că Rosalia născuse un monstru. Când solul se trezi, îşi văzu de drum mai departe, fără să ştie nimic din cele întâmplate.

Prinţul citi scrisoarea, rămase pe gânduri, dar cum o iubea prea mult pe Rosalia, nu se înfurie, ci îi răspunse: „Mamă dragă, sunt îndurerat că Rosalia a putut naşte un monstru, dar nu te rog altceva decât să ai grijă de ea".

Solul luă scrisoarea şi o porni înapoi la drum. Întâmplarea a făcut ca să se odihnească în acelaşi lor unde-l aştepta şi prinţesa cea geloasă. Ea fură scrisoarea prinţului, o citi şi, plină de venin, o înlocui cu cea ticluită de gelozia şi invidia ei: „Dragă mamă, nu pot îngădui dezonoarea pe care mi-a făcut-o soţia mea, te rog s-o alungi imediat pe Rosalia din casa noastră".

Răspunsul prinţului i-a încremenit pe toţi din palat. Mai ales regina-mamă nu înţelegea nimic. De ce dezonoare? De ce s-o alunge pe Rosalia?

Dar cum totdeauna voinţa fiului lor a fost poruncă pentru părinţii care l-au răsfăţat totdeauna, fără a mai căuta o explicaţie a celor spuse, s-au gândit să-i împlinească şi de astă dată voinţa. Şi, cu mare durere, i-au spus Rosaliei să-şi ia copilul şi să părăsească palatul. A fost cea mai nefericită zi a Rosaliei. Şi cea mai fericită a prinţesei geloase şi răzbunătoare, care-l iubea în taină pe prinţ şi care abia aştepta să se întoarcă din război.

Rosalia îşi luă copilul şi plecă. Istovită, se opri la marginea unei ape. Abia atunci îşi aminti de cele trei şuviţe din coamă, pe care i le lăsase calul ei credincios la plecare. Şi se grăbi să le împletească. În aceeaşi clipă, calul prinse de veste cele întâmplate şi, fără să-l mai înştiinţeze pe prinţ că pleacă, o porni în goana mare spre Rosalia. Ajunse lângă ea şi-i spuse:

– Rosalia, nu deznădăjdui, că până la urmă adevărul va ieşi la lumină şi tu vei fi primită din nou ca o regină la palat.

Şi în câteva vorbe îi dezvălui cele întâmplate. Rosalia se potoli din plâns, iar calul îi îndreptă paşii spre o colibă din apropiere. Nu locuia nimeni acolo, ci părea că-i aşteaptă pe cei

trei: Rosalia cu copilul şi calul fermecat. Coliba era mică, aidoma tuturor colibelor, dar îndestulată cu de toate. Şi au rămas acolo câtăva vreme.

Între timp, a sosit şi prinţul acasă din război. Mama lui i-a arătat scrisoarea primită, iar prinţul să înnebunească de durere, mai ales când a aflat că într-adevăr Rosalia fusese alungată.

În timp ce prinţul a plecat în căutarea Rosaliei, regina-mamă a făcut cercetări la palat, să vadă al cui e scrisul şi cine a putut fi atât de hain ca să urzească vicleşugul acela. Nu i-a fost greu s-o descopere pe ticăloasă şi s-o alunge neîntârziat de la palat.

Prinţul a găsit-o şi el pe Rosalia în coliba aceea, alături de o mândreţe de fecior, şi s-au întors bucuroşi cu toţii acasă.

Şi au făcut mare petrecere, că prinţul s-a întors victorios din război şi Rosalia cu feciorul ei şi cu calul credincios au venit şi ei nevătămaţi înapoi la palat.

Patru fraţi năzdrăvani

AU FOST ODATĂ patru fraţi gemeni. Şi fiecare era înzestrat cu câte un har. Primul putea înghiţi toată apa mării. Al doilea avea un gât de fier. Pe al treilea nu-l putea arde focul. Al patrulea îşi putea ţine la nesfârşit respiraţia.

Adesea, primul se ducea la mare şi se întorcea cu o plasă uriaşă plină de peşte. Câte-odată mai vindea şi la târg, după ce-şi îndestula familia.

Într-o bună zi, un băieţaş îl rugă să-l ia şi pe el la pescuit. La început nu se lăsă înduplecat, dar băiatul atâta se rugă şi se încăpăţână, încât îi spuse:

– Ei bine, te iau cu mine la pescuit, dar cu o condiţie: orice ţi-oi spune, să mă asculţi orbeşte.

– Aşa voi face, i-a răspuns băiatul.

A doua zi în zori s-au dus împreună la pescuit. Şi cel ce avea puterea să înghită o mare îi spuse băieţaşului:

– Eu voi înghiţi marea şi tu vei pescui în voie cât vei crede. Dar în clipa în care eu îţi fac

semn să revii la mal, mă asculţi orbeşte. Nu cumva să faci altfel...

– Când îmi vei face semn să mă reîntorc la mal, te voi asculta orbeşte, repetă băieţaşul cuvintele auzite.

Zis şi făcut. Primul dintre cei patru fraţi năstruşnici înghiţi toată marea. Îşi umplu plasa lui de totdeauna cu peşte. Îşi umplea şi băieţaşul plasa lui de peşte, deşi se cam îndepărtase oarecum de mal. La un moment dat, omul îi făcu semn să se întoarcă la mal, dar băieţaşul nu-l ascultă, ci se avântă mai tare, în larg.

Primul dintre cei patru fraţi îi făcu semn a doua oară să se întoarcă, dar băieţaşul nu-l ascultă. Şi tot aşa şi a treia oară.

Simţi fratele care înghiţise marea că n-o mai putea ţine toată, obosise... şi încet, încet o lăsă să se reverse, strigând zadarnic băieţaşului să se întoarcă. Şi băieţaşul neascultător a fost înghiţit de mare.

De cum s-a întors singur în sat, bietul om a fost dat pe mâna legiuitorilor.

– Unde e băieţaşul cu care ai fost la pescuit? a fost întrebat.

Şi degeaba a povestit omul de-a fir-a-păr totul cum s-a întâmplat, cum băiatul a fost neascultător, că până la urmă tot l-au condamnat.

În ziua execuţiei, el se rugă să-i fie ascultată o ultimă dorinţă:

– Îngăduiţi-mi să-mi iau rămas bun de la fraţii mei.

Şi i-a fost îngăduit. Dar în locul lui, în faţa călăului, a doua zi a apărut al doilea frate, cel cu gâtul de fier. Şi când călăul a ridicat securea, ea a sărit cât colo, izbindu-se de gâtul de fier, încât s-au speriat toţi cei de faţă, chiar şi mai-marele judecătorilor, şi au luat-o la fugă.

A doua zi s-a hotărât să i se aleagă o altă moarte. Să fie ars pe rug. Dar înainte de a fi ars, a cerut voie să-şi salute pentru ultima oară fraţii. Şi i s-a dat voie. În locul lui s-a întors cel ce putea trece prin foc nevătămat. Şi când a fost pus pe rug, a ieşit neatins de pe tăciunii stinşi. Şi lumea iar s-a speriat şi a rămas şi de astă dată încremenită pe loc.

A treia zi, judecătorul a hotărât ca vinovatul să moară sufocat. Şi porunca a fost aceea de a fi azvârlit în cea mai îndepărtată şi întunecată dintre

încăperile temniţei, nu mai mare de o jumătate de metru, cât să stea vinovatul în genunchi până la ceasul cel din urmă. Îngrozit de ce avea să-l aştepte, acuzatul a cerut voie să-şi salute fraţii. Şi i s-a dat voie. Dar în locul lui s-a întors fratele care-şi putea ţine răsuflarea şi şapte zile. Şi după ce a fost azvârlit în încăperea aceea fără aer, s-au dus paznicii a doua zi, din ordinul judecătorului, să vadă dacă murise condamnatul, dar l-au găsit mai îmbujorat ca oricând.

– Preaînalte judecător, a vorbit atunci cel mai înţelept din sat. Dacă nici o moarte nu-l atinge, e o dovadă că bietul om n-a fost vinovat şi prin urmare nu avem dreptul să mai încercăm să-i luăm viaţa.

– Drept grăieşti, i-a răspuns şi judecătorul.

Şi cum nimeni nu s-a gândit că cei patru gemeni s-au slujit de asemănarea lor pentru a-l salva pe cel mai mare dintre ei, toată lumea a strigat:

– Eliberaţi-l, eliberaţi-l, e nevinovat!

Şi cei patru fraţi au trăit de atunci liniştiţi şi mulţumiţi.

A FOST ODATĂ o văduvă şi toată bucuria ei era o fetiţă de cinci ani, durdulie, frumoasă şi pe deasupra şi ascultătoare. Dimineaţa stătea cuminte în grădină şi se juca cu păpuşa, îngânând tot felul de cântece născocite de ea. După-masă căuta să-i dea mamei ei câte un ajutor la ce era şi ea în stare. Maică-sa o pierdea din ochi de dragă ce-i era şi în fiecare seară, până adormea fetiţa, ea îi cânta câte un cântec de leagăn. Aşa o obişnuise, de când era mică de tot. Şi cele două, mamă şi fată, îşi duceau tihnit zilele şi nu aveau de ce să se plângă.

Dar iată că într-o bună zi, pe când mama era obosită de grijile casei, fetiţa văzu trecând prin grădină un iepuraş alb de o rară frumuseţe. Se duse să-l prindă, dar iepuraşul se furişă pe sub gard şi fugi mai departe. Fetiţa se luă după el, fără să-şi dea seama că ieşise pe poartă în afara grădinii.

Şi iepuraşul se făcu nevăzut în pădure şi fetiţa se pomeni alergând orbeşte după el. Când

s-o strige maică-sa la masă, fetiţa dispăruse nu se ştie unde.

O jale nemaipomenită o cuprinse pe biata femeie şi, cum nu avea de ales, se luă după urmele fetiţei în nădejdea de a o găsi. Şi dacă fetiţa se rătăcise, s-a rătăcit şi mama ei. Zdrobită de durere şi oboseală, ea se opri şi se aşeză pe trunchiul retezat al unui copac. Şi, stând acolo singură, i se păru că aude de undeva o voce:

– Vrei să ştii încotro a luat-o fetiţa ta?

– Vreau, cum să nu vreau, dar cine eşti tu?

– Eu sunt Ziua şi dacă-mi cânţi măcar un cântec din cele ce le cânta fetiţa ta în timpul zilei, îţi arăt pe unde a luat-o.

Numai de cântat n-avea poftă deznădăjduita mamă, dar de nevoie a îngânat şi ea ce-şi aducea aminte de la fetiţa ei.

– Ei bine, îi spuse Ziua, a luat-o pe acolo – şi-i arătă încotro o luase fetiţa.

Dar a mers şi a mers, biata femeie, până s-a înserat şi de fetiţă tot n-a dat. Şi iar s-a aşezat pe o buturugă să se odihnească. Şi din nou un glas a întrebat-o:

– Vrei să ştii încotro a luat-o fetiţa ta?

– Cum să nu vreau? întrebă femeia, cu disperare.

– Cântă-mi trei cântece din cele cu care o adormeai seara când era în leagăn. Eu sunt Seara şi-ţi voi spune încotro s-o iei mâine în zori.

Şi mama, printre lacrimi, i-a cântat trei cântece Serii şi a adormit plângând şi cântând, iar a doua zi, în zori, a luat-o într-acolo unde îi arătase Seara.

Şi a ajuns în faţa unui râu secat şi n-a ştiut ce să facă. Dar de îndată a auzit un glas:

– Dacă ţii cu adevărat să-ţi găseşti fetiţa, umple-mi albia cu lacrimile tale şi te voi trece de partea cealaltă, pe unde a luat-o ea.

Şi auzind acestea, de bucurie şi de durere, mama plânse într-atât, încât n-a trecut mult timp şi s-a umplut albia râului.

Şi râul a trecut-o de partea cealaltă. Şi acolo a dat de o stâncă. Şi stânca i-a vorbit:

– Dacă dragostea ta pentru fetiţă e mare, suflarea ta va fi atât de caldă, încât să facă să răsară flori din piatră seacă.

Şi mama, disperată, suflă cu căldură asupra stâncii.

Deodată văzu în faţa ei tufe întregi de grozame[1] gălbioare, viorele ici şi colo, ghiocei şi violete. De bucurie, stânca îi făcu semn pe unde s-o ia ca să-şi întâlnească fata. Şi femeia îi urmă sfatul.

Şi merse şi merse până în faţa unei colibe. Istovită, căzu la pământ. Când se dezmetici, în faţa ei apăru o bătrână, hâdă ca o vrăjitoare. O privi cu ochi răi şi încruntaţi:

– Cum de ai ajuns până aici? o întrebă ea.

– M-au îndrumat şi pe mine... Nu ştii cumva, mătuşă, mai spuse ea, unde ar putea fi fetiţa mea?

– Ba ştiu.

– Ce trebuie să fac ca să-mi spui? întrebă femeia, cu disperare în glas şi în privire.

– Ai făcut destul ca să dovedeşti cât de mult o iubeşti pe această mititică. Şi mie mi-a fost dragă şi de aceea m-am prefăcut într-un iepuraş şi ţi-am răpit-o, dar n-am cunoscut atunci puterea ta de jertfă şi nici că vei fi în stare să înduri toate încercările ca să ţi-o recapeţi. Ia-o înapoi, e fata ta.

[1] Grozamă – mic arbust cu flori galbene, din ramurile căruia se fac mături (n. red.)

Şi, zicând acestea, se făcu nevăzută şi ea şi coliba; în faţa mamei, năucită de atâtea şi atâtea spaime prin câte trecuse, apăru fetiţa ei durdulie şi frumoasă, care-i sări de gât şi o întrebă senină, ca toţi copiii care nu vor să recunoască nicicum c-au făcut o poznă:

– Mamă, mergem acasă?

Cele trei dorinţe

TRĂIAU într-un sat un moş şi o babă, care trecuseră cam de multişor de şaptezeci de ani, dar erau sănătoşi şi încă în putere, aşa că n-aveau de ce să se plângă, mai ales că adunaseră şi ceva părăluţe în cei vreo cincizeci de ani cât îşi duseseră amarul împreună.

Toţi oamenii din sat îi aveau în mare cinste, deşi, la drept vorbind, amândoi erau un picuţ cam zgârciţi. Nu avuseseră copii şi nu le prea păsa de necazurile altora. De altfel, moşul se lăuda pe faţă că niciodată nu ceruse de la nimeni nimic, aşa că nici el nu se considera dator faţă de cineva, în vreun fel.

Dar iată că într-o zi se întâmplă un fapt care le-a tulburat pentru câtăva vreme traiul lor liniştit. Dis-de-dimineaţă, moşul plecase la câmp să

scoată cartofi şi seara se întorcea acasă cu roaba plină. La o cotitură a drumului, văzu un omuleţ care căra un sac mai mare decât el şi care, istovit de greutate, se prăbuşi la pământ.

Moşneagul voi să treacă mai departe, căci nu voia să se amestece în ciorba nimănui, ca nici alţii să nu i se bage în suflet, însă ceva îl trase parcă înapoi şi, lăsând roaba în drum, se apropie de omul care abia reuşise să iasă de sub sac.

– După câte văd, nu eşti de prin partea locului, i se adresă moşneagul. Greu trebuie să mai fie sacul ăsta, ţi-a rupt şalele.

– Tare-i greu, dar ce să fac? Aici e toată averea mea, aşa că, neavând casă, când plec să caut de lucru, iau tot ce am în acest sac.

– Hai să te ajut eu să-l duci până în vârful dealului.

Şi moşneagul puse sacul în roabă, pornind spre coama dealului. Acolo, omuleţul cel străin îi mulţumi din suflet şi la urmă îi spuse:

– Să ştii că nu sunt ceea ce vezi tu, ci un vrăjitor blestemat să fiu cerş tor până ce un om îmi va face un mare bine, într-o împrejurare grea. Tu mi-ai făcut acest bine când era aproape să-mi

dau sufletul sub povara acestui sac. Pentru aceasta, te voi răsplăti cum se cuvine. Îţi voi îndeplini ţie şi babei tale trei dorinţe. Să vă gândiţi bine înainte de a cere, fiindcă nu aveţi dreptul la mai mult de trei.

Spunând aceste cuvinte, vrăjitorul dispăru ca prin farmec din faţa ochilor uimiţi ai moşneagului.

Moşul o porni grăbit spre casă, unde-i povesti babei de-a fir-a-păr tot ce i se întâmplase şi cum vrăjitorul le dăduse dreptul să-şi pună în gând trei dorinţe, care se vor împlini fără greş. Bătrâna îşi veni repede în fire din uimire şi-i spuse moşului:

– Bine ai făcut că nu te-ai grăbit să-ţi spui dorinţele înainte de a vorbi cu mine. Să ne sfătuim împreună şi să cerem cele mai bune lucruri. Stai să încălzesc cina, să mâncăm, şi pe urmă stăm de vorbă.

Baba fugi sprintenă în tindă şi se apucă să sufle-n foc, ca să încălzească mai repede cina. Hornul casei nu trăgea deloc şi tinda se umplu de un fum gros, care aproape o orbi şi-o făcu să tuşească de mai-mai să-i iasă sufletul.

– Oh, Doamne, strigă ea furioasă, ce n-aş da să scap de fumul ăsta care-mi mănâncă zilele!

Nici nu termină ea de rostit aceste vorbe, că pe loc fumul se risipi şi casa rămase curată.

– Nătângo, se răsti moşul la ea, ştiai doar că în clipa când rosteşti o dorinţă ea se şi împlineşte. Na, că din cauza ta am mai rămas numai cu două dorinţe. Ţine-ţi gura, să nu mai spui vreo prostie.

Babei îi sări pe loc ţâfna:

– Ia uite la el cum se grozăveşte! Dacă-i pe aşa, eu nu mai fac nimic. N-ai decât să-ţi încălzeşti singur cina.

Moşul se duse dar la foc şi puse mâna pe cleşte să aşeze pirostriile. Nu ştiu însă cum făcu de scăpă pirostriile grele drept peste picioare.

– Nerodule, strigă baba la el, bucuroasă că poate să i-o plătească, era cât pe-aci să-mi spargi pirostriile şi pe deasupra să te şi ologeşti!

– Ţine-ţi gura şi nu mă scoate din sărite! Tare aş vrea să te văd pe tine cum ai să-mi mai urli, dacă ţi-ar cădea pirostriile peste picioare.

În aceeaşi clipă, pirostriile se rostogoliră şi, săltând puţin, căzură drept peste picioarele babei,

care-ncepu să urle de credeai c-o înjunghie cineva!

– Bătrân ticălos, zise ea, numai răul mi l-ai dorit toată viaţa. Na, acum ţi s-a împlinit pofta!

Moşul sări să-i ia pirostriile de pe picioare, dar, ţi-ai găsit, parcă erau crescute din osul babei.

– Ce ne facem acum, spuse moşul, că nu ne-a mai rămas decât o singură dorinţă.

– Ba n-a mai rămas nici una, se răsti baba la el, că doar nu vrei să stau toată viaţa cu pirostriile astea pe picioarele mele. Să se ducă dar pirostriile astea dracului şi să rămânem iar cum am fost.

În aceeaşi clipă, pirostriile s-au dus de parcă le-ar fi luat un vârtej, şi gurile rele spun că au ajuns tocmai în fundul iadului, căci aşa le menise baba când a rostit a treia dorinţă.

Mult s-au mai bătut cu pumnii în cap cei doi bătrâni, văzând cum le-a scăpat norocul cel mare. Moşul credea însă că poate va mai avea norocul să-l întâlnească din nou pe vrăjitor, dar degeaba, fiindcă nu te întâlneşti de două ori în viaţă cu un astfel de noroc.

Ţăranul cel şiret din Mussot

MUSSOT era un cătun pierdut printre dealurile acoperite de vii ale regiunii Reims şi, acum vreo două-trei sute de ani, era renumit prin turmele lui de oi şi de vaci.

Pe vremea aceea, trăia în Mussot un ţăran şiret, care ştia să se descurce aşa de bine, încât chiar din cea mai neînsemnată întâmplare el se pricepea să tragă un folos.

Să vedeţi, bunăoară, întâmplarea cu viţelul, despre care toată lumea a vorbit luni şi luni de zile. Să nu vă închipuiţi că viţelul despre care e vorba ar fi avut cinci picioare sau două capete, sau că ar fi vorbit ca oamenii. N-avea nici una din aceste calităţi, în schimb era gras şi frumos de-ţi rămâneau ochii la el. Când omul nostru şi-a dus viţelul la târg, toţi măcelarii au dat năvală să-l cumpere. El însă nici nu se gândea să-l vândă, ci spunea că l-a scos numai în lume, fiindcă era păcat să nu fie văzut de toţi un asemenea animal frumos. Seara, l-a adus înapoi de la târg. Avea omul nostru un plan, fără-ndoială şi, cum ştia că

toată lumea va vorbi de viţelul lui, era sigur că în câteva zile vor veni toţi măcelarii din oraşul vecin ca să i-l cumpere.

Aşa s-a şi întâmplat. În ziua următoare, un măcelar a şi alergat într-un suflet la ţăranul nostru din Mussot, ca nu cumva să i-o ia altul înainte şi a început să se tocmească:

– Frumos viţel ai! Spune-mi cât ceri pe el, fiindcă sunt sigur că are o carne fragedă de s-o mănânci cu ochii.

Ţăranul se scărpină în cap şi, făcând o mutră de prostănac, răspunse:

– Păi eu aveam de gând să cer două mii de franci, dar, dacă ai venit până acasă, ţi-l dau cu o mie.

Măcelarului nu-i venea să-şi creadă urechilor: o mie de franci pentru un viţel care făcea cel puţin două mii! Era un chilipir pe care nu trebuia să-l scape din mână:

– Îl iau fără să mă mai tocmesc. Îţi dau arvună cinci sute de franci şi peste trei zile vor veni oamenii mei să ia viţelul.

După ce ţăranul şi negustorul au bătut palma şi au băut aldămaşul, măcelarul s-a dus în drumul

lui după alte chilipiruri, iar ţăranul şi-a pus banii la chimir şi a aşteptat. Peste câteva ceasuri, iacă un alt măcelar.

– Bună ziua!

– Bună să-ţi fie inima!

– Am auzit că ai un viţel frumos.

– Am, şi-i de vânzare.

– Să-l vedem!

L-a văzut negustorul şi a întrebat cât costă.

– Păi eu ziceam să cer două mii de franci, dar, dacă ai venit acasă, ţi-l las cu o mie.

„Omul ăsta e prost de-a binelea, îşi spuse măcelarul. Ia să-i dau eu cinci sute de franci arvună până nu-l deşteaptă careva." Pe urmă cu glas tare:

– Bine, nenişorule, uite, îţi dau cinci sute de franci şi peste câteva zile vin oamenii mei să ia juncanul.

– Să vii de azi în trei zile, nici o zi mai devreme, nici o zi mai târziu.

– S-a făcut! Bate palma acum şi să bem aldămaşul.

L-au băut şi negustorul şi-a văzut de drum, iar ţăranul de bani. Până seara au mai venit încă

trei măcelari, şi ţăranul nostru a jucat aceeaşi comedie cu fiecare, luând de la toţi câte cinci sute de franci arvună şi chemându-i să-şi ridice marfa peste trei zile. După cum vedeţi, ţăranul îşi vânduse într-o singură zi de cinci ori viţelul şi luase pe el două mii cinci sute de franci. Cum o să se descurce peste trei zile nici el nu ştia. Dar nici nu-şi prea bătea capul. Până atunci o să născocească el ceva ca să rămână şi cu banii şi cu viţelul.

În ziua hotărâtă, negustorii veniră la casa ţăranului, care însă nu se arătă până nu văzu că toţi cinci erau în bătătura lui.

Când acesta îi văzu pe toţi cinci în păr, ieşi şi el în ogradă.

– Bună ziua, cinstiţi negustori, ce-i cu dumneavoastră aici?

– Ce să fie, bade, iacă am venit după viţel, spuse unul.

– Şi eu tot după viţel.

– Şi eu.

– Şi eu.

Mă rog, s-a dovedit cu prilejul ăsta că omul nostru le vânduse acelaşi viţel tuturor.

Ţăranul se scărpină în cap, făcu nişte ochi tare miraţi şi răspunse:

– Viţelul e în grajd, n-aveţi decât să-l luaţi.

Negustorii se repeziră buluc, fiecare căutând să pună mâna pe el cel dintâi, ca să nu i-o ia celălalt înainte. S-a pornit în grajd o ceartă între cei cinci măcelari, de mai mare dragul. Ţăranul, din uşă, se prăpădea de râs.

Până la urmă, după ce li s-a mai potolit furia, negustorii tăbărâră pe ţăran.

– Şarlatanule, ne-ai înşelat pe toţi cinci! Dar să nu crezi c-o să-ţi meargă. Las' că te-nvăţăm noi minte, hoţ şi necinstit ce eşti! Să vedem cum ai să te descurci în faţa judecătorilor.

Ţăranul făcu iar o mutră de prostănac.

– Ce vreţi de la mine, oameni buni, doar vedeţi că vă dau viţelul. Dacă-i al vostru, luaţi-l şi împăcaţi-vă cum ştiţi.

– Îţi mai şi baţi joc de noi! Nu ştim de ce mai stăm de vorbă cu tine. Să nu-ţi închipui că ai să ai parte de banii noştri!

Trântind şi bufnind, cei cinci măcelari plecară pe acelaşi drum pe care veniseră şi poposiră drept la judecător.

„Ăştia sunt în stare să mă dea în judecată, îşi spuse ţăranul, aşa că trebuie să-mi iau şi eu măsurile mele."

Zis şi făcut. Omul se îmbrăcă în hainele lui de duminică, îşi puse cizmele cele mai frumoase, încuie cu grijă uşa casei şi-o porni spre oraş. Măcar că până ajunse la târg i se cam făcuse foame, nu se opri nici la crâşmă, nici la han, ci se duse drept la un avocat, despre care ştia că era tare chiţibuşar în ale legii.

Ţăranul îi povesti avocatului de-a fir-a-păr toată tărăşenia şi la urmă îi spuse:

– Domnule avocat, acum să văd cât eşti de priceput în procese ca să mă scoţi basma curată.

– Cam greu, nene, răspunse avocatul. Am să mă străduiesc, dar nu sunt sigur că te voi scăpa.

– Asta o vom vedea. Eu am încredere în dumneata. Cât o să mă coste?

– Stai să mă uit în cărţile mele, răspunse avocatul, care se prefăcu multă vreme că citeşte prin nişte cărţi mari.

De fapt, el nu citea nimic. Îşi făcea doar socoteala cam cât să-i ceară ţăranului.

În cele din urmă îi spuse:

– Cinci sute de franci.

– Cam scump, răspunse ţăranul, care se gândea că cinci sute de franci era exact una din cele cinci arvune pe care le luase el pentru viţelul său.

– Dacă nu-ţi convine, caută-ţi alt avocat.

– Îmi garantezi că mă scapi?

– Garantez, dacă vei face tot ce-ţi voi spune eu.

– Şi ce trebuie să fac?

– Mai întâi să mergem la primarul oraşului.

Cei doi o porniră spre primărie, dar, cum primarul nu era acolo, au fost primiţi de ajutorul acestuia.

– Domule ajutor de primar, începu avocatul, uite ce-i şi cum. Ţăranul ăsta e un gospodar de treabă, dar cum e puţintel cam prostănac, nişte negustori din târg vor să-şi bată joc de el. Am uitat să-ţi spun că pe deasupra este şi surd şi mut. Te rog, aşadar, domnule ajutor de primar, să-i dai un certificat că e aşa cum îţi spun eu.

Ajutorul de primar, care se avea bine cu avocatul, îi dete pe loc certificatul cerut.

După ce ieşiră de la primărie, avocatul îi spuse ţăranului:

– Să mergem să bem ceva, că mi s-a cam uscat beregata de cât am vorbit.

Ţăranul îl cinsti din belşug pe avocat şi la urmă se despărţiră în bună pace.

– Te voi anunţa când va avea loc procesul, îi spuse avocatul la despărţire.

După trei săptămâni, ţăranul nostru a primit o citaţie să se prezinte la judecătorie. Cu citaţia în mână, omul alergă la avocat:

– Iată ce am primit.

– Foarte bine. Să mergem la judecătorie.

Înainte de a intra, avocatul îi spuse:

– Orice te-ar întreba judecătorul, tu să răspunzi numai: me, me, me.

– Me, me, me, am înţeles. Adică să fac pe nebunul.

– Chiar aşa.

În sala de judecată, cei cinci măcelari nu mai conteneau cu acuzaţiile.

– Ne-a înşelat pe toţi cinci!

– Ne-a luat la fiecare câte cinci sute de franci, plus aldămaşul!

– N-avea decât un viţel şi l-a vândut de cinci ori!

– Ajunge! strigă judecătorul. Să vedem ce spune şi el. Ascultă, acuzat, e adevărat că ai vândut unul şi acelaşi viţel, în una şi aceeaşi zi, la cinci măcelari, aici de faţă, luând de la fiecare câte cinci sute de franci arvună, plus aldămaşul?

– Me, me, me! răspunse ţăranul.

– Lasă pe me, me, me! Mie să-mi răspunzi la ce te întreb eu. Ţi-a dat fiecare cinci sute de franci arvună?

– Me, me, me!

Judecătorul făcu ochii mari.

– Nu te speria, acuzat, nu-ţi fac nimic. Caută să-mi răspunzi la ce te întreb.

Degeaba, însă. La toate întrebările, omul nu răspundea decât cu „me".

Avocatul începu să turuie:

– Domnule judecător, după cum vedeţi şi dumneavoastră, acuzatul nu este decât un biet idiot, pe care aceşti negustori vor să-l jecmănească fără milă. Iată aici şi certificatul prin care dovedesc că ţăranul acesta e mut şi chiar surd şi habar n-are ce se petrece cu el.

Judecătorul se uită la certificat şi, văzând sigiliul primăriei, îl declară bun.

– Încă n-am terminat, domnule judecător. Ca să vă dovedesc că cei cinci măcelari sunt nişte mincinoşi şi nişte jecmănitori, vă mai spun că viţelul cu pricina este aşa de frumos, că acum o lună de zile tot târgul s-a mirat de el. Un asemenea viţel nu-l poţi cumpăra, doamne fereşte, fără două mii de franci. Ori, domnii măcelari, profitând de prostia acuzatului, i-au dat o mie de franci, din care i-au plătit înainte cinci sute. Cine poate garanta, dacă ţinem cont de târgul necinstit pe care l-au făcut, dacă i-ar mai fi plătit restul? După cum vedeţi, cei cinci negustori sunt nişte şarlatani, care au vrut să profite de un nebun şi să-i ia singurul său animal, pe care l-a îngrijit ca pe ochii din cap.

Judecătorul întrebă pe negustori:

– E adevărat că viţelul era aşa de frumos?

– În viaţa noastră n-am văzut unul mai grozav.

– Făcea peste două mii de franci?

– Ca popa.

– De ce l-aţi cumpărat cu o mie de franci?

– Atâta ne-a cerut.

– Am înţeles, spuse judecătorul. Dacă vi-l dădea, îl luaţi cu şi mai puţin, fără să vă gândiţi la nenorocitul ăsta de ţăran. Hotărârea noastră este luată. Condamnăm pe cei cinci negustori la plata cheltuielilor de judecată, iar pe acuzat îl achităm de orice răspundere, să se poată întoarce la casa lui.

După ce ieşiră de la judecător, avocatul îi spuse ţăranului:

– Ce spui, am adus-o frumos din condei, nu-i aşa? Te-ai ales cu două mii cinci sute de franci, plus viţelul, şi asta numai datorită mie. Trebuie să recunoşti că merit cei cinci sute de franci pentru care ne-am tocmit.

– Me, me, me!

– Me, me, me, râse şi avocatul. Să ştii că ai jucat comedia de minune. Acum, însă, hai să încheiem afacerea, aşa că te rog dă-mi banii care mi se cuvin.

– Me, me, me! repetă ţăranul.

– Cu mine să nu faci pe prostul, auzi?! se răsti avocatul la el. Eu ştiu doar despre ce e vorba.

Degeaba se proţăpi el şi-l ameninţă întruna pe ţăran, căci acesta o ţinea una şi bună: „Me, me, me"!

Vă închipuiţi că avocatului nostru nu-i convenea deloc să se ducă la judecător şi să-i spună că ţăranul nu era nici surd, nici mut. Aşa, că, furios, trebui să renunţe la bani.

Cât despre ţăran, acesta se-ntoarse acasă cu banii neatinşi, adăugând la cei cinci negustori înşelaţi şi pe cel mai pişicher avocat din oraş.

Braconierul şi mistreţul

TOATĂ LUMEA ştie că Sfântul Hubert este protectorul vânătorilor şi că şi-a petrecut zilele lui de pustnic prin pădurile Ardenilor. De aceea nici nu ne mirăm când auzim tot felul de poveşti vânătoreşti de la locuitorii acestor regiuni, care au darul vânătorii şi al poveştilor. Vă închipuiţi că nu totdeauna vânătorii din partea locului au permis

de vânătoare, şi nici că stau acasă în vremea când vânatul e oprit. Dar cum să nu tragi când boncăluiesc cerbii sau când căprioarele zboară ca săgeţile din stei[1] în stei? Important este însă să nu te prindă jandarmii cu vânatul oprit, încolo toate merg de la sine.

Într-un astfel de sătuc, căţărat pe coasta împădurită a unui munte, trăia un tânăr vânător, a cărui mână nu tremura când era vorba să tragă într-un vânat şi se spunea că încă nu trăsese nici un glonte în vânt. Vânătorul nostru nu se prea omora cu treburile gospodăriei, care rămâneau mai mult pe mâna nevestei, în schimb, în ale vânatului, nu-l întrecea nimeni şapte poşte împrejur. E adevărat că era cam iute la mânie – şi asta o simţise şi nevasta lui de câteva ori – şi-i cam plăcea băuturica, dar încolo avea un suflet de aur şi, seara, când se adunau la crâşmă, spunea nişte istorii de vânătoare aşa de grozave, de rămâneau toţi cu gura căscată ascultându-l. Vorba proverbului: „Aduceţi un coş cu prune uscate şi le aruncăm în cele guri căscate".

---

[1] Stei – colţ de stâncă (n. red.).

E adevărat că unele guri rele spuneau despre dânsul că multe din cele ce povesteau erau minciuni şi că nici pe departe nu i se întâmplaseră atâtea, dar gura lumii doar pământul o astupă, aşa că omul nostru îşi vedea mai departe, fără nici o grijă, de vânătoare şi de poveşti.

Şi acum să vă spun cea mai straşnică istorie care i s-a întâmplat vânătorului din Ardeni.

În primăvara aceea, un mistreţ de o mărime cum de ani şi ani de zile nu mai văzuseră oamenii, bântuia semănăturile de cartofi şi porumb, făcându-le praf. Ce să vă spun, dacă intra într-o noapte într-un lan de cartofi, îl râma de nu mai rămânea nimic din el, încât ai fi zis că a fost o turmă-ntreagă, nu numai un porc.

„Al meu e, îşi spuse vânătorul de care vă povestesc, trebuie să-l prind în bătaia puştii."

Şi cum nu era omul care numai pălăvrăgeşte, şi-a luat traista cu gloanţe şi cartuşe, puşca pe umeri, şi a pornit-o pe drumul lupilor, unde ştia el că mistreţul trebuie să vină la adăpătoare.

Întâi au venit cerbii şi căprioarele, sfioase şi tremurând la cel mai mic foşnet de frunze, şi bietul

vânător simţea cum îl gâdilă palmele să puie mâna pe puşcă şi să tragă; dar ştia că dacă va trage, s-a zis cu mistreţul.

Când s-a auzit urletul lupilor, caprele şi cerbii au pierit ca nişte năluci. Şi iacă, şi lupii cu cozi zbârlite şi ochii de jăratec lincheau apa rece a izvorului, ca să-şi potolească năduful setei. După ce au plecat lupii fioroşi, au venit vulpile şirete, roşii ca nişte flăcări, chelălăind şi făcând tumbe de-ţi era mai mare dragul. Unele se-ntindeau la pământ făcând pe moartele, altele se prefăceau că le plâng , de-ai fi zis că eşti la circ, nu în creierul munţilor. Ultimii au venit iepurii, cu lăbuţele lor pufoase şi urechile lungi, speriaţi de orice fir de iarbă.

Şi iaca aşa, toată noaptea s-a chinuit vânătorul nostru să nu tragă, în timp ce-i trecea pe sub nas atâta frumuseţe de vânat.

Când era aproape să se crape de ziuă, au început să trosnească tufişurile, de credeai că vine o turmă de bivoli şi numai ce răsări pe o potecă o namilă de mistreţ, cu nişte dinţi mari şi întorşi ca nişte iatagane, cu ochi fioroşi şi o coamă deasă ca o perie.

Mulţi porci sălbatici văzuse vânătorul nostru, dar unul mai mare şi mai gras decât acesta nu pomenise nici măcar în cele mai năstruşnice poveşti vânătoreşti.

Omul puse puşca la ochi, ţinti cu multă grijă şi trase. Toată încărcătura merse în plin în fruntea mistreţului, orbindu-l, dar animalul era aşa de mare şi de puternic, încât o porni zdrobind tufişurile ca un tăvălug, grohăind de răsuna pădurea şi dacă nu s-ar fi lovit, crăpându-şi capul de trunchiul gros al unui stejar, cine ştie cât ar mai fi alergat.

Dar acum pas' de cară cu tine, vânătorule, namila de mistreţ. N-a putut să-l mişte din loc nici măcar cât un deget. S-a gândit omul ce să facă şi până la urmă i-a trecut un plan prin minte. A învelit mistreţul cu cergi şi frunze şi a pornit spre casă.

Când a intrat pe uşă, avea o înfăţişare aşa de posomorâtă şi abătută, încât nevasta sa a văzut numaidecât că are ceva pe suflet. Cum şi ea, ca toate femeile, moştenise de la strămoaşa lor, Eva, limba lungă şi curiozitatea, nu s-a lăsat până nu l-a făcut pe vânător să vorbească. Nici

n-a fost prea greu, de altfel, căci în planul lui vânătorul punea mare bază pe limbuţia ei.

Până la urmă omul, după ce o puse să jure că nu va spune nimănui nimic, îi mărturisi că plecase la vânătoare împreună cu un prieten din satul vecin, vânător şi el, că au întâlnit o căprioară şi au tras amândoi în ea. Vânătorul din satul vecin zicea că el a doborât-o şi deci e a lui, omul nostru ştia însă foarte bine că el era cel care a împuşcat-o. De aici ceartă şi scandal, nu ştiu cum s-a făcut că puşca vânătorului nostru s-a descărcat singură omorându-l pe cel din satul vecin.

Şi omul nostru începu să se văicărească de ai fi zis că tot ce născocise se întâmplase cu adevărat.

– Vai de noi, nenorocire, începu să-şi smulgă părul şi nevasta, numai de nu s-ar afla!

– Jură, nevastă, că ai să-ţi ţii afurisita de limbă, că, altfel, puşcăria mă mănâncă!

– Jur!

Pe urmă, amărât, omul s-a culcat şi-n două minute a început să sforăie aşa tare, de tremurau geamurile. Drept să vă spun, eu cred că se prefăcea.

Nevasta, cum l-a auzit sforăind, s-a strecurat pe uşă şi fuga la vecină.

– Vecino, vecino, vino repede să-ţi spun ce nenorocire a căzut pe capul nostru.

– Dar ce s-a întâmplat de eşti aşa de abătută?

– Of, vai de capul nostru! Trebuie să-ţi spun ceva – dar mai înainte jură pe copiii tăi că n-ai să spui nimănui.

– Jur!

– Îţi spun ţie fiindcă eşti cea mai bună prietenă şi am împărţit amândouă şi necazuri şi bucurii: bărbatul meu a ucis un om.

Şi dintr-o răsuflare îi povesti tot, apoi se întoarse uşurată acasă.

Vecina avea şi ea o prietenă cu care împărţea necazurile şi bucuriile şi căreia-i povesti ce-a păţit vânătorul, sigur, după ce a pus-o să jure că nu va mai spune nimănui.

Aceasta, la rândul ei, avea altă prietenă şi din jurământ în jurământ, în două ceasuri, povestea ocolise tot satul şi toată lumea nu vorbea decât de asta. Cei din urmă au aflat şi jandarmii – ca de obicei – datorită faptului că nevasta

jandarmului era prietena unei femei din sat şi jurase că nu va spune nimănui ce-a aflat. Vânătorul nostru dormea acum de-a binelea, când, iacă, la uşă ciocănesc cu putere jandarmii.

– În numele legii, deschideţi!

Femeia se porni pe văicărit, iar vânătorul se răsti la ea:

– Nu ţi-ai ţinut clanţa, coţofano.

– Să plesnesc dacă am spus cuiva ceva.

Dar jandarmii făceau gălăgie mare afară şi bărbatul îşi trimise nevasta să le deschidă.

– Ce doriţi, domnilor jandarmi? întrebă ea.

– Unde ţi-e bărbatul?

– Doarme, că-i obosit.

Omul se prefăcu şi el că se trezeşte atunci.

– Ce s-a întâmplat? Ce-aveţi cu mine?

– Nu te mişca şi nu încerca să fugi, că te împuşcăm. Spune cum şi pe cine ai omorât şi unde ai ascuns cadavrul?

– L-am lăsat lângă stejarul cel mare din apropierea adăpătorii lupilor şi l-am învelit cu crengi şi frunze.

– Scoală imediat şi hai cu noi acolo!

– Vai, domnilor jandarmi, sunt aşa de speriat

şi obosit, că n-aş putea face nici doi paşi. Dacă nu luaţi o căruţă să mă duceţi, nu merg.

– Bine.

Jandarmii au adus o căruţă din sat, i-au pus vânătorului cătuşe la mâini şi la picioare, l-au aruncat ca pe un sac în căruţă şi au pornit la drum.

După vreun ceas au ajuns la stejarul cu pricina.

– Unde e ?

– Vedeţi movila cea de frunze? Acolo este.

Jandarmii se repeziră cu toţii, ca nişte vulturi, deteră la o parte frunzele şi rămaseră cu gura căscată: în faţa lor era un mistreţ de o mărime cum nu mai văzuseră niciodată-n viaţa lor.

– Iată cadavrul, spuse vânătorul încovrigându-se de râs. Dar nu ştiu de ce m-aţi pus în cătuşe, că doar nu e oprit să împuşti mistreţi.

Oamenii legii înţeleseră că au fost traşi pe sfoară.

– De ce nu ne-ai spus că era vorba de un mistreţ şi nu de un om? se răsti la el plutonierul.

– Păi dacă nu m-aţi întrebat despre ce cadavru e vorba? Eu credeam că ştiţi. Pe urmă, ia gândiţi-vă, cum aş fi putut aduce eu gogeamite

mistreţul, dacă nu veneaţi aici cu căruţa şi nu-mi daţi o mână de ajutor?

Jandarmii nu erau nici ei oameni răi. Au râs cu poftă de renghiul care le fusese jucat şi l-au ajutat să urce mistreţul în căruţă, mai ales că ştiau că-şi vor avea şi ei partea lor de vânat.

Şi iacă-i pe oamenii noştri intrând în sat în trapul calului, călare pe mistreţ şi cântând cât îi ţinea gura. Locuitorii care se adunaseră să vadă mortul au rămas cu ochii holbaţi când i-au văzut venind, iar când şi-au dat seama despre ce e vorba, s-au pornit pe un râs de răsuna toată valea.

Toată povestea s-a sfârşit cu bine la crâşma din sat, cu friptură proaspătă de mistreţ, stropită din belşug cu vin pădureţ, care te unge la inimă şi dezleagă traista cu poveşti vânătoreşti.

Castelul din Ardeni

CUTREIERÂND ARDENII – un masiv muntos de mică altitudine, însă plin de turbării – călătorul neatent poate cădea pradă câmpurilor mişcătoare de turbă, care-l înghit fără să lase vreo urmă.

Pe vremuri, acolo, pe platoul cel mai înalt, se înălţa un castel strălucitor de-ţi lua ochii. Stăpân pe acest castel era un nobil tare hain şi negru la suflet, dar care avea o fată de o rară frumuseţe şi o bunătate de înger.

Într-o noapte de toamnă, un tânăr bătu la poarta castelului. Afară ploua cu găleata şi era un frig de îngheţau pietrele. Tânărul stătea în faţa porţii în trăsura lui sărăcăcioasă, trasă de un singur cal; îi era foame şi frig şi se ruga de cei dinăuntru să-l primească, deoarece era ostenit şi îngheţat. Spera să găsească şi un braţ de fân pentru calul său rupt de oboseală.

Tânărul nu cunoştea drumul mai departe şi, de altfel, nici n-ar fi găsit prin partea locului nici han, nici altă locuinţă.

Aşa cum v-am mai spus, era o vreme haină, să nu laşi nici un câine pe-afară; dar stăpânul castelului avea inima mai nesimţitoare decât piatra şi, când slugile veniră să-i spună că un străin cere adăpost, ieşi el însuşi la fereastra turnului de deasupra porţii şi strigă:

– Pleacă de aici! Castelul meu nu-i han unde să poposească toţi vântură-lume. Pleacă până nu pun slugile şi câinii pe tine!

Bietul tânăr trebui să plece mai departe în puterea nopţii şi, aşa cum era de aşteptat, rătăci drumul. A doua zi, slugile nobilului găsiră trăsura şi calul într-o prăpastie, dar de stăpânul lor nici o urmă. Fără îndoială căzuse în vreo mlaştină care-l înghiţise. Nimeni nu va putea şti vreodată unde dispăruse, căci aceste bălţi de turbă sunt ca nişte morminte fără semn.

La castel, viaţa se scurgea ca şi până acum, în belşug şi petreceri, la care stăpânul stătea tot încruntat şi fruntea nu i se descreţea decât când îşi vedea fiica. Atunci pe faţa lui trecea ca o lumină nouă de soare, căci îşi iubea fata ca pe ochii din cap. Era singura fiinţă faţă de care nu era răutăcios.

După un an de la întâmplarea cu tânărul care căzuse pradă bălţilor, nobilul şi fiica sa se duseră în oraşul din apropiere, unde regele dădea un bal, la care invitase pe toţi nobilii cu soţiile şi fiicele lor.

Petrecerea începuse şi toţi se veseleau. Ai fi zis că grija şi necazul nu se vor atinge niciodată de oamenii aceştia fericiţi.

Nobilul nostru, de la locul său, îşi urmărea cu ochii plini de dragoste fata. Printre toate acele frumuseţi înveşmântate în mătăsuri şi podoabe, nu era nici una care s-o întreacă. Surâsul ei blând da întregii sale feţe o frumuseţe aproape neomenească. Toţi tinerii de-acolo o urmăreau cu ochii plini de uimire şi mulţi şi-ar fi smuls inima din piept, dacă ea le-ar fi cerut-o. Nobilul cel rău era orbit de dragoste şi de mândria necruţătoare de a avea o fiică atât de frumoasă şi nu-şi dădea seama că, de fapt, cea mai mare calitate a fetei lui nu era frumuseţea ei nemăsurată, ci bunătatea ei neîntrecută, care muia orice inimă.

Deodată inima lui bătu cu putere. În sală apăru un tânăr atât de chipeş, încât nici n-ai fi putut crede că e posibil ca o fiinţă omenească să

adune-n ea o aşa deplină frumuseţe. El trecea printre dansatori şi nimeni nu-l privea. Numai nobilul cel rău se uita la el, căci figura lui i se părea cunoscută. Era sigur că-l mai văzuse undeva şi nu ştia unde. Fără să vrea, în minte îi reveni seara ploioasă de toamnă şi tânărul călător care bătuse la poarta castelului său. Nobilul cel rău se scutură ca de un fior: tânărul acela pierise în bălţile mişcătoare, nu putea fi cel de aici. I se părea că tânărul care străbătea acum mulţimea, nepăsător, avea ceva din mişcările unei stafii.

După ce traversă întregul salon plin de lume, tânărul se opri în faţa unei fete. Era tocmai fata nobilului cel rău. Se apropie de ea şi-i şopti ceva. Îndată pe faţa fetei străluci un zâmbet de fericire atât de mare, încât frumuseţea ei nu mai părea pământească. Tânărul străbătu iarăşi sala, ieşi în noapte şi dispăru.

La miezul nopţii, regele luă loc în capul mesei. Toţi nobilii se înşirară de-a dreapta şi de-a stânga lui, mai aproape sau mai departe de el, după rangul de nobleţe pe care-l aveau. Tinerii merseră în altă sală. Valuri de vin şi de mâncăruri nemaiauzite trecură prin faţa mesenilor.

Spre ziuă, oaspeţii se pregătiră de plecare. Trăsurile trăgeau rând pe rând la scară, iar roibii înfocaţi şi nerăbdători scurmau pământul cu copita.

Nobilul cel rău îşi căută fata, dar n-o găsi. Unde putea fi? Un fior îi trecu prin inimă. Îşi aminti de tânărul cel frumos şi de fericirea pe care o citise pe obrazul ei când vorbise cu el.

Slugile regelui începură s-o caute, toată lumea era speriată. Unde să fi dispărut, aşa deodată?

În cele din urmă, un grăjdar spuse că a văzut-o plecând cu o trăsură.

– A cui era trăsura? întrebă tatăl ei.

– Nu ştiu.

– N-a lăsat nici o vorbă pentru mine?

– Ba da. Mi-a spus aşa: „Spune-i tatei să nu se sperie, nici să nu se întristeze. Eu plec acolo unde este fericirea mea". De două ori mi-a spus asta.

Ce puteau să însemne vorbele acestea? Unde era fericirea ei? Nobilul ceru să-i fie adusă trăsura şi porni în goana cailor spre castel. Trebuia să-şi ajungă fata din urmă.

A fost o goană îngrozitoare în revărsatul zorilor, pe drumul înceţoşat şi plin de primejdii din Ardeni. Caii înspumaţi treceau ca vântul pe la cotitură. Vizitiul adormise pe capră parcă otrăvit de un vânt blestemat şi caii fugeau, fugeau ca nişte năluci aproape fără să atingă pământul. Vântul şuiera sinistru pe la ferestele trăsurii. Nobilul deschise o fereastră şi privi: pe capră nu mai era nici un vizitiu şi caii zburau peste băltoace fără ca măcar să se audă zgomotul copitelor. Era ca un cal al morţii tăcute, ce trecea peste câmpurile mlăştinoase fără nici un zgomot.

Nobilul încercă să potolească cei doi cai, îi chemă pe nume, căci îl cunoşteau şi-l ascultau, dar acum nu mai auzeau nimic. Nechezând din când în când în liniştea zorilor, ei trecură ca fulgerul pe lângă castel şi intrară în ceaţa groasă a văii. Roţile trăsurii nu mai atingeau pământul, mergeau parcă pe stratul gros de ceaţă. O tăcere apăsătoare şi o singurătate absolută îl înconjura din toate părţile. Caii neobosiţi mergeau mai departe fără nici o ţintă. Nobilul se simţea singur şi disperat. Nu era nimic în jurul său, numai tăcere şi noapte. Prin minte-i treceau scene din viaţă,

răutatea şi cruzimea lui, surâsul blând al fetei, scena cu tânărul pe care-l alungase de la poarta castelului într-o noapte neagră şi pustie ca aceasta. Şi caii zburau mereu în linişte şi singurătate, pe acest drum îngrozitor, care nu se mai sfârşea nicăieri.

A doua zi, oamenii găsiră trăsura nobilului cel rău şi caii prăbuşiţi în aceeaşi prăpastie în care căzuse cu un an înainte şi trăsura străinului alungat de la poarta castelului. Dar nimeni nu-l mai găsi pe stăpân. Să-l fi înghiţit oare turba mişcătoare?

Fata cea frumoasă a nobilului apăru pe neaşteptate, nu se ştie de unde. Când află cele întâmplate, plânse şi se căi amarnic, căci îşi iubea tare mult părintele. După o scurtă vreme, ea părăsi castelul şi se retrase la o mânăstire; acolo, neştiută de nimeni, îşi ducea viaţa rugându-se pentru cei rătăciţi pe întinderile mişcătoare de turbă. Castelul rămase pustiu.

Multă vreme a trecut de atunci; însă cei ce trec prin Ardeni află cu mirare povestea de demult şi se feresc de turba mişcătoare.

Povestea duhului Mîrloret

SE SPUNE că a fost odată o bătrână tare curajoasă şi harnică, dar era săracă; neavând bordeiul ei, locuia în ruinele unui vechi castel; de aceea toţi o numeau bătrâna din castel. Oamenii se cam temeau de ea, fiindcă toţi ştiau că ruinele castelului erau bântuite de stafii şi totuşi bătrâna locuia fără frică acolo. În zilele în care plouă cu soare, când se spune că duhul îşi bate nevasta şi-şi mărită fetele, din castel se auzeau când ţipete de durere, când cântece de dragoste şi chiuituri. Se vede treaba că acolo-şi bătea duhul Mîrloret nevasta şi-şi mărita fetele.

Bătrâna din castel se învăţase însă cu toate drăcoveniile astea şi nu-i tulburau odihna nici răcnetele, nici chiolhanurile de la nunta fiicelor duhului. Cât ţi-i ziulica, ea torcea şi ţesea cânepă, iar din pânza vândută câştiga cât să-şi ducă amarul zilelor până la ceasul din urmă.

Într-o zi de vară, pe când urzea nişte pânză, nu ştiu cum se făcu, dar firul se încurcă aşa de rău, că, oricât trase şi se necăji bătrâna, nu fu cu

putinţă să-l descâlcească. Supărată, trânti lucrul spunând: „Parcă l-ar fi încurcat naiba".

A doua zi, se întâmplă la fel. Biata bătrână, cu toată răbdarea ei, nu se mai putu stăpâni şi spuse:

– Ar trebui să vină fiicele duhului să vă descâlcească.

Nici nu termină de rostit cuvintele astea, când uşa se deschise şi un tânăr frumos, îmbrăcat într-o haină verde strălucitoare, intră pe uşă.

– Bună ziua, măicuţă!

– Bună să-ţi fie inima, frumosule tânăr!

– Se pare că firele astea-ţi cam dau de furcă. După câte am văzut, tot tortul ţi-i încâlcit. Ce-ai zice dacă ţi l-aş descâlci eu şi ţi-aş ţese pânza?

Bătrâna tăcu. Duhul, căci el era, adăugă:

– Nu te speria, că nu-ţi cer nimic pentru toată treaba asta. Ţi-o fac pe gratis.

– Atunci accept cu bucurie.

– Nu te grăbi, bătrânico. Dacă-ţi descurc firul şi-ţi ţes pânza, o să trebuiască apoi să-mi mulţumeşti şi nu-mi poţi mulţumi dacă nu-mi ştii numele, nu-i aşa?

– Ai dreptate, domnule.

– Peste două ceasuri mă întorc cu pânza gata. Până atunci te gândeşti cum mă cheamă. Ai dreptul la trei încercări, la care trebuie să ghiceşti cum mă cheamă şi alte trei pentru câţi ani am. Dacă nu ghiceşti, pânza rămâne a mea şi în plus îţi voi arăta pe ce drum va trebui să meargă sufletul tău. Ai ceva împotrivă?

Fără să mai stea pe gânduri, bătrâna răspunse:

– N-am nimic, maică, fă aşa cum ai spus.

Străinul luă tortul bătrânei şi dispăru ca prin farmec. Baba însă, care avea vederea cam slabă, crezu că a ieşit pe uşă ca toţi oamenii.

După câteva minute, când se mai dezmetici, biata bătrână se cam simţi cuprinsă de răcori, amintindu-şi de ultimele cuvinte ale tânărului necunoscut: ... am să-ţi arăt pe ce drum va trebui să meargă sufletul tău".

„Oare ce-o fi vrut să spună cu asta? se întrebă ea. Cum am să pot eu ghici numele şi vârsta acestui tânăr necunoscut? Parcă mi-ar fi luat dracul minţile! Am făcut o boacănă. Cum să-l ghicesc? O să-mi ia tortul şi, din săracă ce eram, am să fiu şi mai şi!" se căină ea.

Pe când se tot muncea ea cu gândurile astea, iacă vine un vecin mai isteţ, care o mai ajutase şi în alte împrejurări grele. Era un biet tăietor de lemne, care-i mai aducea din când în când câte o sarcină de crengi să-şi mai încălzească bătrânele ciolane.

– Gândul bun te-a adus! strigă bătrâna. Să vezi în ce încurcătură am intrat!

Şi-i povesti totul de-a fir-a-păr.

– Dacă-i vorba de străinul cel frumos, să ştii că de vreo trei zile îl întâlnesc mereu în haina lui verde şi strălucitoare, în pădure, lângă stejarul cel scorburos. Aşteaptă să mă duc acolo că şi azi-dimineaţă l-am găsit învârtindu-se în jurul copacului. Poate aflu eu unele lucruri, care să-ţi fie de folos.

Biata bătrână stătea acum nerăbdătoare, temându-şi sufletul pe care şi-l jucase atât de fără socoteală.

În acest timp, tăietorul de lemne alergă la pădure pe cel mai scurt drum, ajunse la stejar şi dădu peste străinul în haină verde, care se tot ducea încolo şi venea iar la copac.

Tăietorul încercă să intre-n vorbă cu el, dar străinul îl privi aşa de tăios, de-i îngheţă sângele-n vine, şi chiar îi spuse:

– Cară-te de aici până nu-mi ies din sărite! Să nu te mai prind în jurul stejarului, că-ţi vin de hac!

Bietul om, speriat, fugi cât mai departe şi se ascunse într-un tufiş. După o vreme, străinul cu haină verde făcu hop! şi ajunse ca prin farmec în vârful stejarului. Tăietorul de lemne se târî prin iarbă şi se băgă-n scorbura stejarului, ca să vadă mai bine ce făcea acolo tânărul acela ciudat.

Fără îndoială că stejarul acela era vrăjit, fiindcă tăietorul se sperie de ce văzu şi părul i se ridică măciucă-n cap: duhul ţesea o pânză de cânepă şi în jurul războiului, fiicele lui şi câteva zeci de spiriduşi descâlceau tortul bătrânei.

Tăietorul, ascuns în scorbură, se gândi la un şiretlic şi începu să cânte ca din depărtare: cucu! cucu! cucu!

La auzul cucului, duhul spuse:

– Pe sufletul meu cel negru, de două mii trei sute de ani de când m-am născut, încă n-am auzit cucul cântând în luna august! Şi dacă l-a mai auzit cineva, să nu mă mai cheme pe mine Mirloret!

Cum auzi tăietorul de lemne vorbele astea, o şi porni la drum ca să ajungă la bătrână înainte de a trece cele două ceasuri. Cum saboţii săi erau

plini de praf, ca să nu uite, scrise cu degetul pe ei, pe cel din dreapta: Mirloret, şi pe cel din stânga: 2 300.

Când îi spuse bătrânei ce-a văzut şi ce-a auzit la stejarul din pădure, aceasta fu cât pe-aci să leşine de spaimă şi nu-l lăsă nici în ruptul capului să plece de lângă ea.

– Vecine dragă, doar n-ai să mă laşi acum la nevoie în ghearele duhului!

Când trecură cele două ceasuri, iaca şi duhul cu pânza.

– Hei, băbuţo, vezi pânza ce frumoasă e? Să vedem acum cine o s-o stăpânească. Şi când dădu cu ochii de tăietorul de lemne, se răsti: Tu ce cauţi aici? Ori ţi s-a urât cu binele? Ia mai bine şterge-o până mai e vreme!

Dar tăietorul de lemne n-auzea cu urechea ceea şi nu se mişcă din loc.

Văzând duhul că nu-l poate izgoni nicicum, se întoarse spre bătrână:

– Hai, spune, cum mă cheamă?

Bătrâna învăţase bine lecţia, dar, de spaimă, uitase şi numele ei, nu numai al duhului, şi răspunse, totuşi, la întâmplare:

– Apăi, maică, te-o fi chemând Michel.

– N-ai ghicit. Mai spune.

– Poate te cheamă Miron.

Duhul râse cu poftă:

– Mai zi o dată, dar este pentru ultima oară...

Speriată, bătrâna se uită la sabotul din piciorul drept al tăietorului de lemne şi spuse:

– Maică, dacă nu te cheamă nici Mirloret, atunci n-ai decât să pleci cu pânza mea.

Când îşi auzi numele, duhul se făcu mai verde la faţă decât îi era haina şi aruncă o privire otrăvită tăietorului de lemne, pe care începu să-l bănuiască de a-l fi spionat.

– Să vedem mai departe, bătrâno, numele mi l-ai ghicit. Ia spune-mi acum, câţi ani am?

– Păi, după cum arăţi, n-ai mai mult de treizeci.

– N-ai ghicit! zise duhul.

– Hai să zic cincizeci, făcu bătrâna.

– N-ai ghicit nici de data asta. Bagă de seamă că mai ai o dată de zis şi, dacă nu ghiceşti, sufletul tău îmi aparţine.

Bătrâna trase pe furiş cu ochiul la sabotul din piciorul stâng al tăietorului şi spuse:

– Măcar că pare de necrezut, dar să ştii, măiculiţă, că ai exact două mii trei sute de ani.

Duhul Mirloret atât se înverzi de ciudă, încât mai-mai era să plesnească fierea în el de necaz.

– Ticălosule, strigă el la tăietorul de lemne, din cauza ta am pierdut pânza şi sufletul bătrânei! Fereşte-te, dar, să mai apari în calea mea!

Cu aceste cuvinte se făcu nevăzut într-un nor de pucioasă, care lăsă în urma lui un miros atât de urât, încât numai cu multe mirodenii izbuti bătrâna să-l înlăture din odaia ei.

De atunci, duhul Mirloret nu se mai arătă în acel castel şi nici prin împrejurimi. Parcă-l înghiţise pământul!... Iar buna şi curajoasa bătrână avu parte de zile liniştite tot restul vieţii ei.

Poveste năstruşnică

A FOST ODATĂ un tată care avea trei feciori. Cât au fost mici, s-a ocupat singur de ei, căci mama lor pierise de la ultimul băiat născut. Dar când au mai crescut copiii, i-a lăsat pe fiecare să se ducă unde o vedea cu ochii, ca să-şi aleagă ce meserie ar fi vrut ei. Le-a dat un termen de trei ani.

Şi după trei ani, la ziua hotărâtă de cei trei fii împreună cu tatăl lor, aveau să se întâlnească în casa părintească şi acolo fiecare să spună ce reuşise să înveţe între timp.

Plecară băieţii şi după trei ani sosiră acasă, la tatăl lor, şi acesta începu să-i întrebe:

– Bine-ai venit, Albert, feciorul tatii! Ia spune tu, pe unde ai cutreierat, ce-ai învăţat să faci?

Şi feciorul lui mai mare se grăbi să-i răspundă:

– Dragă tată, eu m-am oprit la un cioplitor

de lemne care m-a învăţat să fac tot felul de lucruri minunate din orice bucăţică de lemn.

– Bravo, bravo, feciorul tatii! Ai să lucrezi cinstit şi ai să-ţi câştigi pâinea toată viaţa, îi spuse tatăl său. Dar tu, Anatol, pe unde ai umblat?

– Eu, tată, începu mijlociul, sunt un ochitor neîntrecut. Am stat mult timp la un pădurar şi împreună cu el vânam toată ziua. De la distanţe nemăsurate, eu nimeream fără greş prada.

– Tată, zise cel mai mic, pe nume Astor, fără să mai aştepte întrebarea tatălui său, nici nu ştii ce daruri am! Am trăit în inima unei păduri îndepărtate foarte, în coliba unui vrăjitor. El m-a învăţat cum să cunosc graiul păsăresc şi tot el m-a învăţat să cunosc puterea fiecărei ierbi din pădure. Cum văd o iarbă, ştiu dacă-i tămăduitoare sau nu, dacă-i dătătoare de viaţă sau dătătoare de moarte.

– Mă bucur, feciorii tatii, că nu degeaba v-am trimis în lume. Acum, cu ce ştiţi voi şi ce ştiu eu, sper să putem trăi liniştiţi şi fără griji, le vorbi tatăl lor.

Dar în timp ce el le vorbea, cel mic ieşi tiptil-tiptil pe uşă afară. Tocmai se pregătea unul din

fraţi să iasă după el, să vadă ce face, când dădu nas în nas cu Astor, care voia să intre din nou în casă pentru a le destăinui tuturor ce auzise el de la o pasăre în zbor:

– Nu ştiţi voi ce-am auzit de la pasărea care m-a chemat afară! Mi-a destăinuit că regele a dat sfoară în ţară că fata lui cea mică a fost răpită de un balaur şi dusă nu ştiu pe ce stâncă şi cine i-o va aduce înapoi, va primi de la el zece saci cu galbeni şi, dacă va voi, îl va face şi sfetnicul lui. Ce spuneţi, băieţi? N-am putea fi, noi trei, vitejii care să ne încumetăm să-i aducem înapoi fata regelui? îi întrebă Astor pe fraţii lui.

– Ba da! sări Albert. Eu vă fac o barcă, să trecem marea, ca să ajungem la stânca iadului, căci acolo am auzit şi eu că se află un balaur înfiorător. Pesemne că el o fi furat-o.

– Da, ne încumetăm la vitejia asta! spuse şi Anatol. De la orice distanţă l-oi vedea, îl voi putea ochi cu o mie de săgeţi! Vom scăpa de el şi vom scăpa şi fata de sub vraja lui!

Tatăl lor îi ascultă pe fiecare în parte, şi judecând el că nu le-ar strica deloc zece saci cu galbeni, le urădeci drum bun şi-i lăsă să se

pregătească de ducă. Până a doua zi, barca era gata făcută. Anatol îşi umplu tolba cu săgeţi şi-şi zvârli arcul pe umăr. Astor sări primul în barcă, după el şi fraţii lui şi, luându-şi rămas-bun de la bătrân, o porniră în larg, la stânca balaurului cel fioros, din ghearele căruia voiau s-o smulgă pe biata copilă.

Anatol, care avea cel mai ager ochi dintre ei trei, văzu de la mare distanţă stânca, ba chiar zări şi fata şi pe balaurul care o păzea. Nici una, nici două, se apropiară de stâncă ocolind-o prin spate. Astor, cel mai mic şi mai vioi, se furişă pe stâncă şi o luă pe fată de lângă balaurul care dormea. Dar nu se îndepărtă prea mult cu barca pe apă, că balaurul se şi trezi şi se prefăcu într-o pasăre uriaşă, ca să poată zbura mai iute spre ei. Când voi să se repeadă asupra bărcii, Anatol, ochitorul vestit, îi înfipse săgeţile, una după alta, în trup, de-l doborî imediat în adâncul apei. Fata, mai-mai să-şi dea duhul de atâta spaimă, zăcea mai mult moartă decât vie. Scăpaţi de furia balaurului, cei trei feciori erau îngrijoraţi de răul fetei. Dar o iarbă miraculoasă de-a lui Astor o readuse la viaţă.

Voioşi, se îndreptară spre casa tatălui lor şi împreună cu el merseră la palatul regelui, să-i ducă fata vie şi nevătămată. Regele îi primi cu toate onorurile, nevenindu-i să-şi creadă ochilor, când o revăzu pe fată. Se grăbi să dea poruncă de masă mare şi totodată fură aduşi şi cei zece saci cu galbeni, făgăduiţi ca răsplată. Aveau să-i împartă frăţeşte între ei toţi. Dar întrebarea era, care din ei să primească slujba de sfetnic al regelui?

– Eu am făcut barca! Altfel, cum am fi ajuns la stânca iadului? se grăbi Albert.

– Dar eu am răpus balaurul, prefăcut în pasăre uriaşă, altfel ne nimicea pe toţi!

– Tot ce-aţi grăit voi, fraţii mei dragi, e adevărat. Dar dacă eu nu desluşeam graiul păsării, care m-a vestit de păţania fetei regelui, şi n-aveam la mine iarba de leac să-i tămăduiesc răul stârnit de spaima cea mare prin care trecuse, n-am fi ştiut de nimic şi acum n-am fi avut de ce să ne aflăm aici la palat, încheie cel mic, Astor.

Regele îi ascultă, neştiind căruia să-i ofere slujba de seamă, de la palat. Când pe rege îl frământa mai mult încurcătura în care se afla, tatăl

băieţilor, care sta şi el acolo şi asculta ce se vorbea, glăsui:

– Cred că meritul e al meu că am făcut oameni adevăraţi din copiii mei; datorită mie ştiu ei tot ceea ce ştiu azi!

Regele împărtăşi vorbele bătrânului cel înţelept şi-i dărui cu dreptate slujba de sfetnic al palatului.

Băieţii n-au mai avut nimic de adăugat şi, luând cei zece saci cu galbeni, după ce se ospătară la masa îmbelşugată a regelui, plecară mulţumiţi şi nerăbdători să-şi împartă răsplata vitejiei lor.

CUPRINS

POVEŞTI ENGLEZE

Zâna Verde / 5
Câinele cu dinţi mărunţi / 13
Rochiţă-de-muşchi / 18
Tom Tit Tot / 37

POVEŞTI ITALIENE

Rodiile de aur / 47
Cele trei brăţări / 53
Prinţul înfumurat / 59
Copacul vorbitor / 65
Naiul fermecat / 70
Fată frumoasă şi norocoasă / 75
Patru fraţi năzdrăvani / 84
Dragoste de mamă / 89

POVEŞTI FRANCEZE

Cele trei dorinţe / 93
Ţăranul cel şiret din Mussot / 98
Braconierul şi mistreţul / 109
Castelul din Ardeni / 119
Povestea duhului Mirloret / 126

Poveste năstruşnică (*poveste norvegiană)* / 134

Contravaloarea timbrului literar,
reprezentând 2% din preţul de vânzare
cu amănuntul, se va vira la Uniunea
Scriitorilor din România, cont virament
nr. 45106262, banca B.C.R. – S.M.B.

PREȚUL
2940 +
60 TL
.....
3000

Redactor: **Maria Morogan**
Tehnoredactor: **Aura Iordache**
Culegere şi paginare computerizată:
Evelina Avramescu

ISBN 973-25-0528-1